

Teroro aktas: išpuolis prieš valstybę, ar politikų sąskaitų suvedimas?

Vilnius, lapkričio 21 d. (LR) — Lietuvos Seimo Tėvynės Sąjungos frakcijos iniciatyva lapkričio 20 d. buvo suauktas neeilinis Seimo posėdis, kurio pagrindinis tikslas buvo — išklaisyti premjero Adolfo Šleževičiaus, vidaus reikalų ministro Romasio Vaitekūno ir Valstybės saugumo departamento direktoriaus Jurgio Jurgelio pasakymus apie lapkričio 17 d. įvykdytą teroro aktą — „Lietuvos ryto“ redakcijos pastato Vilniaus miesto centre susprogdinimą. Minėti pareigūnai atsakė į Seimo narių klausimus, vyko diskusijos.

„Aš suvokiu atsakomybę, kuri užgula vyriausybės pečius, ir todėl mes visomis išgalėmis sieksime, kad 'Lietuvos ryto' redakcijos pastato susprogdinimo organizatoriai ir vykdytojai būtų išaiškinti“, pasakė premjeras Adolfas Šleževičius.

Pažymėjęs, kad įvykdytas sprogdinimas yra išpuolis prieš valstybę ir pripažinęs didelį spaudos vaidmenį kuriant demokratine visuomenę, A. Šleževičius kartu priminė, kad vyriausybė visada siekė sudaryti kuo geresnes sąlygas šalies spaudai.

Kita vertus, pasak ministro pirmininko, akivaizdu, kad vyksta konfliktas tarp atskirų leidinių ir valdžios institucijų. Apeliuodamas į trijų didžiausių šalies dienraščių šeštadienio numerio publikaciją „Jie skatino sudoroti su laisvą spaudą“, Adolfas Šleževičius sakė: „Mėtamai sunkūs ir nepagrįsti kaltinimai, daromi niekuo nepagrįsti apibendrinimai“.

Kategoriškai atsisakodamas nuo visų kaltinimų, premjeras kritikavo paskelbtą Laisvojo žodžio fondo pareiškimą ir teigė, jog tuo siekiama pirmalaikių Seimo rinkimų.

Premjeras pažymėjo, jog paskutiniuoju metu vyksta „fatališkas, nepamatuotas ir neobjektyvus puolimas prieš Vidaus reikalų ministeriją“, „sumaištį kelia nepamatuoti išpuoliai prieš valstybės vadovą“. A. Šleževičius sakė, jog pasigenda straipsnių, kurie „parodytų tikrą, o ne vien blogą teisinių institucijų veidą“.

Lietuvos dienraščiuose buvo cituojama Adolfo Šleževičiaus pasakytą frazę, jog spauda dažnai peržengia ribą. Paklaustas, kada ir kokią ribą peržengė „Lietuvos ryto“ dienraštis, premjeras pasakė: „Kai vyriausybė priima naudingus sprendimus, informacija spaudoje pateikiama ne taip, viskas yra kritikuojama“.

Apie teroro aktą nedaug tepasakė ir Seimo posėdyje dalyvavęs Vidaus reikalų ministras Romasis Vaitekūnas. Jis tik pranešė apie specialiai šiam nusikaltimui tirti sudarytą tarybą ir informavo, kad kol kas sekundes tikslumu nustatytas tik nusikaltimo įvykdymo laikas. Kalbėdamas apie nusikaltimo versijas, vidaus reikalų ministras tepasakė, jog jos yra dvejopos: susijusios ir nesusijusios su „Lietuvos ryto“ veikla.

Romasis Vaitekūnas taip pat pateikė trejų metų spirodinimų statistiką ir pažymėjo, kad beveik kiekvieną savaitę ministerija gauna anonimių pranešimų apie būsimus spro-

gimus. R. Vaitekūnas taip pat informavo, kad vyriausybė rengiasi siūlyti Seimui dar metams pratęsti prevencinio sulaukimo įstatymo galiojimą.

Paklaustas ar teroro akto prieš „Lietuvos rytą“ tyrimui nepadėtų Nepaprastosios padėties įstatymo straipsnių taikymas, R. Vaitekūnas atsakė, kad „nereikia karščiutis, įstatymų pakanka“, pridurdamas, kad, tiriant tokio plano nusikaltimus, teisėsaugos pareigūnai glaudžiai bendradarbiauja ir sakė neabejojantis, jog įtariamųjų ratas greitai susiaurės, ir nusikaltimas bus išaiškintas. Diskusijų metu Adolfas Šleževičius patikino susirinkusiems, kad „vidaus reikalų ministras kelia visišką pasitikėjimą“.

Lietuvos Valstybės saugumo departamento direktorius Jurgis Jurgelis dienraščio pastato susprogdinimą pavadino neeiliniu reikiu ir teigė, jog Lietuvoje jau yra pasiekta riba ir „šiandien reikia savęs paklausti, ką gi mes galime padaryti“.

Jurgis Jurgelis informavo Seimo narius, kad Lietuvoje šiuo metu yra labai daug sprogdinimų ir juos galima pirkti už gana žemą kainą. Saugumo tarnybos vadovas teigė, jog turi informacijos, kad už 150 dol. galima lankyti netgi neoficialius trijų savačių sprogdinimo kursų.

Atsakydamas į klausimus, saugumo vadovas teigė nemanantis, kad šis teroro aktas yra susijęs su tilto per Bražuolės upelį susprogdinimu, neišvengiantis ryšio tarp užsienio ardomųjų struktūrų veiklos ir lapkričio 17-osios įvykio. „Tai mūsų valstybės vidaus reikišny“, konstatavo Jurgis Jurgelis.

Įpusėjus šiam ypatingam posėdžiui, Seimo narys Kazimieras Antanavičius paklausė, „koks šio susirinkimo tikslas?“ Posėdžio pabaigoje į tai dalinai atsakė Seimo narys Vytautas Juškus, pavadinęs posėdį politinių spektakliu.

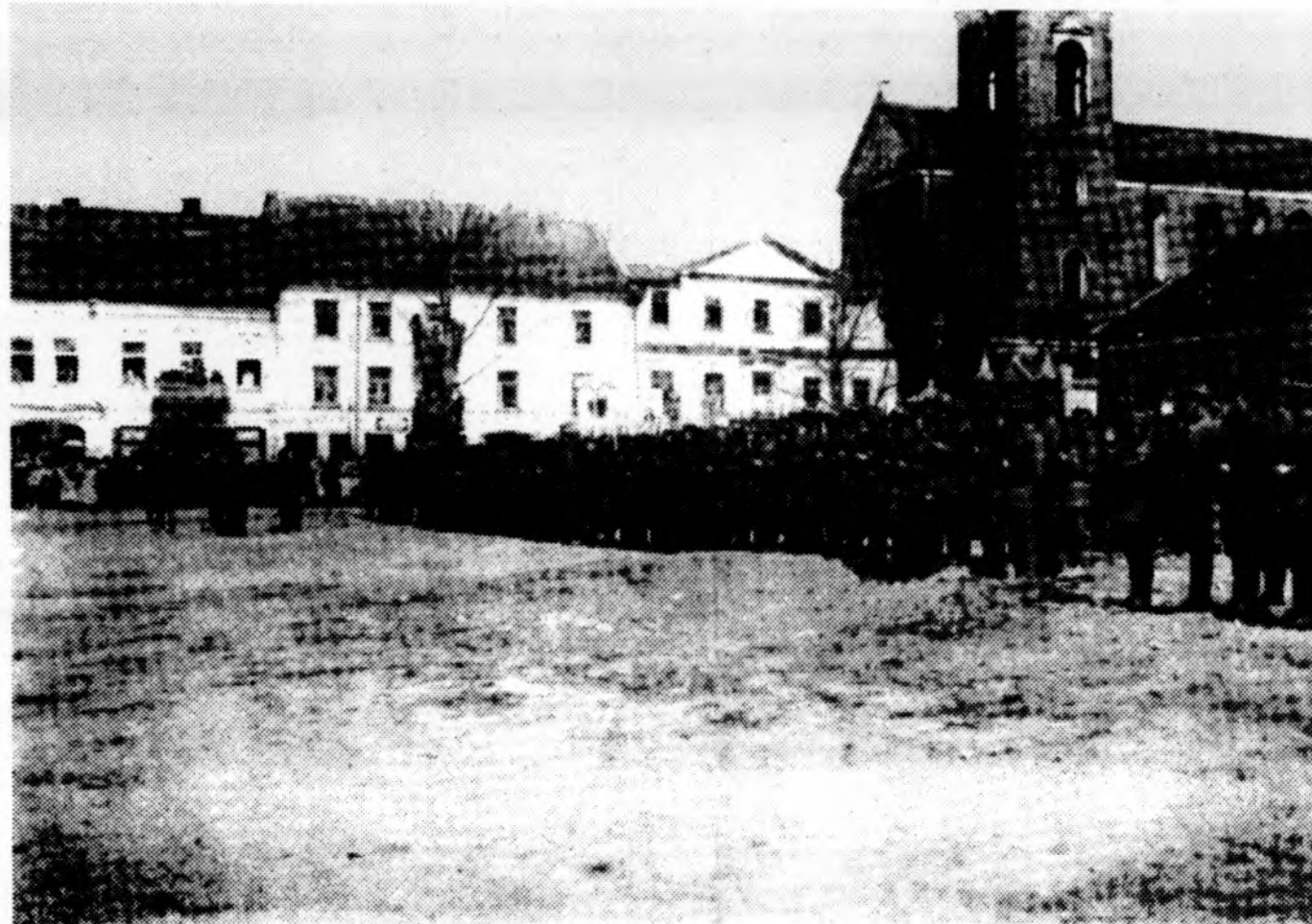
Šiai nuomonei pritarė ir kai kurie kiti Seimo nariai, kurie pokalbiuose su „Lietuvos ryto“ žurnalistu teigė, jog redakcijos pastato susprogdinimas tebuvo dar viena proga Lietuvos vadovų kaitai.

„Lietuvos ryto“ lapkričio 21 d. vedamajame, be kita ko, rašoma, jog 1993 m. po „Respublikos“ dienraščio žurnalisto Vito Lingio nužudymo Lietuva buvo įrašyta į „trečiojo pasaulio“ šalių, kuriose mafija žudydama suveda sąskaitas su žurnalistais, sąrašą. „Kur atsidadė Lietuva po dvejų metų, susprogdinus 'Lietuvos ryto' redakcijos pastatą?“

Šis teroro aktas — tai sensacija, pasklidusi po visą pasaulį, „tad valstybės vadovams teks vėl apvertkti šalies įvaizdį“. Straipsnyje apgailestaujama, jog nusikaltėlių ir jų užtarėjų net aukščiausiuose valdžios sluoksniuose nebūdžiamumo atmosfera sukėlė vilčių šio teroro akto vykdytojams, jog jie liks nenubausti. Teisėsaugos pareigūnai, užuot ėmęsi tuoj pat tirti šį nusikaltimą, pareiškė skundus dėl jų garbės ir orumo įžeidimų, kuriuos vykdo spauda.

Straipsnis baigiamas liūdna išvada: „teroro aktas prieš

Lapkričio 23-oji — Lietuvos kariuomenės diena

Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės dalis iškilmingoje rikiuotėje Kaune, Rytuose aikštėje, (1919 metai).

Bus atgaivintos tarpukario Lietuvos karinės tradicijos

Kaunas, lapkričio 13 d. (KD) — Kauno miesto savivaldybės administracijoje buvo tartasi dėl to, kaip galima būtų atgaivinti tarpukario Lietuvos karines tradicijas Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejaus stogo. Vyčio Kryžiaus vėliava prie Nežinomojo kareivio kapo, kaip ir anksčiau bus iškeliami tik Vasario 16-osios ir Lietuvos kariuomenės dienos proga — lapkričio 23-ąją.

Vytauto Didžiojo muziejus yra numatęs pasiūti Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės kariuomenės 1792 m. artilerijos uniformas ir atkurti to laikmečio pabūklus. Ateityje, pasak miesto savivaldybės spaudos centro darbuotojų, tradicinėje iškilmingoje vėliavų iškilimo ceremonijoje maitysime kariškius su autentiškais Lietuvos gvardijos pulko, grenadierių, jėgerių, Lietuvos kariuomenės husarų brigados uniformomis.

Buvo nutarta nuo lapkričio 23-osios — Lietuvos kariuomenės dienos — valstybinių ir iškilmingų švenčių dienomis, taip pat kiekvieną sekmadienį pagal karines tradicijas iškelti Vytautinę vėliavą virš Vytauto

Didžiojo karo muziejaus stogo. Vyčio Kryžiaus vėliava prie Nežinomojo kareivio kapo, kaip ir anksčiau bus iškeliami tik Vasario 16-osios ir Lietuvos kariuomenės dienos proga — lapkričio 23-ąją.

Vytauto Didžiojo muziejus yra numatęs pasiūti Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės kariuomenės 1792 m. artilerijos uniformas ir atkurti to laikmečio pabūklus. Ateityje, pasak miesto savivaldybės spaudos centro darbuotojų, tradicinėje iškilmingoje vėliavų iškilimo ceremonijoje maitysime kariškius su autentiškais Lietuvos gvardijos pulko, grenadierių, jėgerių, Lietuvos kariuomenės husarų brigados uniformomis.

Lietuvos prezidentas lankosi Švedijoje

Vilnius, lapkričio 21 d. (Elta) — Algirdas Brazauskas pradėjo savo dviejų dienų vizitą Švedijoje. Su Lietuvos prezidentu atvyko ir 40 Lietuvos verslininkų delegacija. Jie tarsis su Švedijos firmomis dėl tolesnio ekonominio bendradarbiavimo ir prekybos plėtojimo.

Algirdas Brazauskas įteikė Vytauto Didžiojo 1-ojo laipsnio ordinarus Jo didenybei Švedijos karaliai Carl XVI Gustaf ir Jos didenybei Švedijos karalienei Silvia. Lietuvos prezidento dekretu jie apdovanoti už ypatingus nuopelnus Lietuvai, lietuvių tautai ir žmonijos gerovei.

Įteikdamas apdovanojimus Algirdas Brazauskas pareiškė įsitikinimą, kad draugiški santykiai tarp Lietuvos ir Švedijos bus ir toliau plėtojami abiejų šalių bei tautų labui.

„Lietuvos rytą“ didžiausio nerimo šalies vadovybei sukėlė tik todėl, kad ir žurnalistai prabilo apie galimybę inicijuoti referendumą dėl pirmalaikių rinkimų. Tačiau jei valdžia nesugeba garantuoti visų Lietuvos piliečių teisių, taip pat ir teisės gauti ir skleisti informaciją, yra vienintelis civilizuotas būdas jas apginti — keisti valdžią“.

Aplink pasaulį

Bulgarijos valdančiosios Socialistų partijos, buvusių komunistų, atstovai pakartotinai įvykusių rinkimų metu buvo išrinkti dešimties miestų merų pareigoms. Nors opozicinei antikomunistinei Demokratinę jėgų sąjungai atiteko tik trys vietos, ji laimėjo svarbiausiose šalies miestuose — Sofijoje, Plovdive bei Varne. Pastarajame rinkimų rate dalyvavo vos 50 proc. rinkėjų, 4 proc. mažiau nei prieš dvi savaites. Tai žemiausias dalyvavusių rinkėjų skaičius nuo komunistinio režimo žlugimo 1989 metais.

Estijos finansų ministras Mart Opman pasirašė dekretą, kuriuo nuo lapkričio 15 d. Estijoje trigubai padidinamas akcizų padidės automobilų kurui iki 1.20 Estijos kronos, dizeliniam kurui — 0.75 kronos.

Europos Sąjungos šalyse važinėjantys vairuotojai netrukus galės nusipirkti benzino, pateikę tik vairuotojo pažymėjimą. Europos Parlamento transporto komitetas patvirtino Europos komisijos pasiūlymą įprastus popierinius pažymėjimus pakeisti plastikiniais, panašiais į kredito kortelės. Šį pasiūlymą svarstys dar visas parlamentas.

Rusijos komunistai lapkričio 7 d. pradėjo 1917 metų bolševikinės revoliucijos metinių minėjimo renginius. Iškilmės truko net dvi dienas. Ta proga, mitinge sakydamos kalbą Rusijos komunistų vadovas Genadij Žuganov ragino remti jį per

Siūloma kurti naują apskritį Rytų Lietuvoje

Vilnius, lapkričio 13 d. (LR) — Rytų Lietuvos rajonų savivaldybės ketina iškelti reikalavimus Lietuvos Seimui pakeisti šio krašto apskričių ribas ir suformuoti naują apskritį. Tokia iniciatyva subrendo Švenčionių, Ignalinos, Zarasų ir Visagino savivaldybėse. Artimiausiuose rajonų tarybų posėdžiuose rengiamasi svarstyti analogiškus kreipimosi į Seimą variantus, taip pat buriamas šią idėją remiančių Seimo narių blokas.

Visagino meras Vladimiras Ščiurovas teigė, kad motyvų sukurti naują Rytų Lietuvos apskritį yra daugiau nei būtina. Ši kraštą, mero nuomone, pirmiausia vienijančios atominės elektrinės bei tautinių mažumų ypatybės, jų problemas reikalauja specifinių sprendimų. Apskrities centru būtų siūloma Ignalina, esanti geografiniame teritorijos centre ir civilinės saugos požiūriu patikimesneje vietoje nei Visaginas.

Svarbiausia problema, skatinanti Utenos apskričiai tekusias savivaldybės prašyti reformų, — susisiekti tradicijos. Pasak Ignalinos mero Broniaus artėjančius gruodį Rusijos parlamento rinkimus.

Estijos prezidentas Lennart Meri, patvirtinęs naują vyriausybę, pasakė, kad vyriausybė daugiausia dėmesio privalo skirti procesams Rusijoje, kur vis daugiau įtakos įgauna organizacijos, suinteresuotos Sovietų Sąjungos atkūrimu. Prezidento įsitikinimu, Estija rusų išpuoliams pirmiausia gali pasipriešinti stipria ekonomine politika.

Baltarusijos Komunistų partijos (BKP) Gardino srities konferencijoje buvo paskelbtas BKP pareiškimas, kuriuo Baltarusijos prezidento buvo prašoma daryti spaudimą Lietuvos ir Latvijos vyriausybėms, kad iš kalėjimų būtų išlaisvinti pučo Lietuvoje dalyviai M. Burokevičius, J. Jarmalavičius. J. Kučerovas ir Latvijos komunistų partijos vadovas S. Rubikas. Baltarusijos komunistų nuomone, jų bendražygių kalinimas pažeidžia žmogaus teises.

Rusijos prezidentas Boris Jelcin ir Federacijos Tarybos pirmininkas Vladimir Šumeiko atsisakė planų nustatyti Rusijos prezidento rinkimų datą. Pagal Konstituciją, kiti prezidento rinkimai turėtų vykti 1996-ųjų birželį. B. Jelcin kol kas nepranešė, ar jis sieksias keisti rinkimų laiką. B. Jelcino oponentai apkaltino prezidentą rengimusi atidėti rinkimus, stengiantis išlikti valdžioje.

Ropės, geležinkelio gysla nuo Dūksto iki Švenčionių ir Pabradės yra tokia gyva ir populiari, kaip niekur kitur Lietuvoje.

Rytų Lietuvos miestų ir miestelių gyventojai traukiniais čia važiuoja dažniau nei autobusu. Utenos apskrities valdytojo pavaduotojas Algirdas Žukas sako, kad transporto problemomis skundžiasi paprasti piliečiai, nepatogumų patiria Ignalinos rajone dirbantys apskrities administracijos žemės ūkio valdybos pareigūnai. Tačiau, pasak A. Žuko, apskrities administracija gali tik prašyti savivaldybių pagerinti susisiekimą su centru. Materialinės paramos ši instancija net žadėti negali.

Ignalinos meras B. Ropė pareiškė, kad savivaldybė, išleisdama rajono mokesčių mokėtojų pinigų transporto nuostoliams kompensuoti, pirmiausia turi garantuoti pakraštinių kaimų susisiekimą su rajono centru.

Visagino savivaldybė, kaip sakė meras V. Ščiurovas, nemers nuostolingą maršruto, nes šio miesto gyventojams Utenoje dar nėra būtinų reikalų — o gal ir išvis jų nebebus, suformavus naująją apskritį.

Lietuvos Seimo Agrariniam komitete baigtas svarstyti 1996 m. valstybės biudžeto ir atsisakymų į savivaldybių biudžetų projektas. Komiteto pateiktoje pažymoje buvo konstatuota, kad valstybinei žemės ūkio plėtojimo programai ir žemės ūkio ekonominių santykių valstybinio reguliavimo priemonėms įgyvendinti, maisto produktų valstybiniam rezervams sudaryti, melioracijai, rūgščių dirvos kalkinti kasmet skiriama 10 proc. valstybinio biudžeto pajamų.

Europos Tarybos Ministrų komiteto posėdyje Strasbūre Lietuvos reikalų ministras Povilas Gylys pareiškė, kad Lietuva tikisi daugiau geros valios iš Rusijos, sprendžiant iki šiol Lietuvai negražintų Lietuvos ambasadų pastatų Paryžiuje ir Romoje bei Maskvoje saugumo archyvų klausimą.

Lietuvoje lapkričio 14 d. prasidėjo visuotinė kampanija prieš difteriją. Buvo pradėti masiški skiepyti Vilniaus ir Kauno miestų gyventojai, nes šiose miestuose gyvena 58 proc. Lietuvos žmonių ir ten pastebėtas didžiausias jų sergamumas.

KALENDORIUS

Lapkričio 23 d.: Šv. Klemenso I. papiežius, kankinys (mirė 100 m. po Kr.). Šv. Kolumbanas, abatas (gimė 543 m., mirė 615 m.). pal. Miguel Pro, meksikietis jėzuitas, kankinys (1891-1927); Lakštutė, Dovilaitis. 1851 m. gimė dr. Jonas Basanavičius — Lietuvos valstybės tėvas. 1893 m. įvyko Kražių skerdyklos. 1918 m. atkurta Lietuvos kariuomenė.

Lapkričio 24 d.: Šv. Andriejus Dung Lac, kankinys, šv. Križogonas, kankinys; Mantvinas, Rumbaudas, Žybartė, Gedkantas, Tvirmantė. 1864 m. mirė istorikas Simanas Daukantas.

Lapkričio 25 d.: Kotryna, Gedkantas, Santautas, Germilė. 1943 m. įvyko pirmasis VLIKo posėdis Kaune.

Vašingtonas, lapkričio 21 d. — Antradienį ryte pasaulį pasiekė džiugi žinia, kad pagaliau baigėsi žiauriausias po II-ojo pasaulinio karo Europoje. Bosnijos, Kroatijos ir Serbijos prezidentai pasirašė Taikos sutartį. Karas, nusinešęs apie 250,000 žmonių gyvybių, palikęs be pastogės daugiau kaip du milijonus karo pabėgėlių, tris su puse metų buvęs kraujuojančių planetos tašku, pagaliau baigtas.

Nuotraukoje: Serbijos prezidentas Slobodan Milošević, Bosnijos prezidentas Alija Izetbegović ir Kroatijos prezidentas Franjo Tuđman pasirašo legendarinę Taikos sutartį.

Redaktorė Irena Regienė

DĖMESIO!

IEŠKOMI OLIMPINĖS LIEPSNOS NEŠĖJAI

1996 metų Pasaulinės olimpiados Atlantoje organizacinis komitetas ieško olimpinės liepsnos nešėjų Čikagoje.

Olimpinė liepsna, naudojant saulės spindulius, bus įžiebta Olympia vietovėje, Graikijoje. Iš ten atgabenta į Los Angeles, balandžio 27 d., nešama 10,000 los-angeliečių, Olimpinė ugnis praded 15,000 mylių 84 dienas trukusią estafetę per 42 JAV valstijas, ir Olimpiados atidarymo dieną baigs savo kelionę, įžiebdama olimpinį aukurą Atlantoje. Čikaga liepsnos nešimo estafetę (per Milwaukee ir Waukegan) pasieks birželio 3 d. (38-ją estafetės dieną). Čikagoje ji bus nešama 5,500 nešėjų.

Atlantos organizacinis komitetas Čikagoje ieško 5,500 „bendruomenės herojų“ — olimpinės liepsnos nešėjų. Tokiais

„herojai“ gali būti visuomeniškai - bendruomeniškais darbais savo vietovėje pasižymėję asmenys. Kandidatai į olimpinės ugnies nešėjus gali būti pasiūlyti kitų, ar patys save nominuoti, parašant 100 žodžių apimtį asmens bendruomeniškų nuopelnų aprašymą. Pareiškimų anketos gaunamos United Way įstaigose — 560 W. Lake St., arba 221 No. La Salle, Čikagoje, o taip pat 15 Spinning Wheel Drive, Hinsdale, IL, arba paskambinus telefonu (800) 496-2653. Pareiškimo įteikimo terminas — š.m. lapkričio 30 d. Laimėtojai bus paskelbti 1996 m. vasario mėnesį.

Raginame visus, o ypač mūsų jaunuosius sportininkus ir visuomenininkus, pamėginti savo laimę. Nedelskite!

IR

Illinois gubernatoriaus Jim Edgar atstovė Pat Michalski LFK „Lituanica“ 45 m. veiklos sukaktuviniame pokilyje su vakaro programos vedėju Jonu Žukausku ir klubo pirm. Albertu Glavinsku.

Nuotr. E. Šulaičio

IŠKILMINGAI PAŽYMĖTA RETA SUKAKTIS

Lapkričio 18 d. Lemonte, Pasaulio lietuvių centro salėje buvo iškilmingai švenčiama „Lituanicos“ futbolo klubo 45-ji sukaktis. Dalyvaujant arti 250 svečių, buvo pagerbti šio klubo steigėjai bei jo pirmininkai. Šioje išskirtinoje šventėje asmeniškai dalyvavo keturi klubo steigėjai ir devyni pirmininkai. Jiems visiems buvo įteikti pažymėjimo ženklai.

Iš klubo steigėjų pagerbti: Edmundas Vengianskas, Vacys Numgaudas, Edvardas Šulaitis ir Jonas Perkūnas. Pažymėtina, kad pirmieji trys iš šio sąrašo (Vengianskas, Numgaudas ir Šulaitis) yra buvę ir pirmaisiais klubo pirmininkais. Todel šie iš eilės ir buvo iškviesti į priekį pasiimti gražių plakečių, kurias įteikė LB Lemonte apylinkės pirm. Gediminas Kazėnas.

Po jų pažymėjimo ženklai įteikti ir vėlesniais metais klubo pirmininkais buvusiems: Leonui Juračiui, Henrikui Jenigui, Jonui Pleiriui, Vytaui Miceikai, Gediminui Bielskui ir dabartiniam pirmininkui Albertui Glavinskui, šiose pareigose išbuvusiam ilgiausiai (nuo 1988 metų).

Sukaktuvinę puotą pradėjo klubo pirmininkas Albertas Glavinskas trumpu žodžiu, o visą programą sumaniai pravedė vienas iš klubo veteranų — Jonas Žukauskas, dar ir dabar žaidžiantis klubo senjorų komandoje, dabartinis vyrų komandos vyr. treneris.

Vakaro pravedėjas pakvietė trumpą žodį tarti ir kandidataujantį į Cook apskrities tei-

sėjus Lina Joną Kelečią, o vėliau ir kiek pavėlavusią Illinois valstijos gubernatoriaus Jim Edgar atstovę etniniais reikalams — Pat Michalski. Gubernatoriaus atstovė perdavė asmeniškai gubernatoriaus linkėjimus visiems pokylio dalyviams bei klubo nariams. Pats Jim Edgar sveikinimas, kaip ir Čikagos miesto mero Richard M. Daley, buvo kiek anksčiau perskaityti pokylio programos vadovo. Šie sveikinimai, su daugeliu kitų, buvo išspausdinti stambokame, 44 puslapių sukaktuviniame leidinyje, kurį gavo visi šventės dalyviai.

Oficialioji šios šventės dalis nebuvo ilga, tad nespėjo nusibosti. Daugiau laiko liko vakarienei ir šokiams, kuriems grojo Roberto Raudžio orkestras „Nemunas“. Susirinkusieji, o jų tarpe buvo nemaža tokių, kurie „Lituanicos“ klubą remia 40 ar daugiau metų, čia turėjo galimybę pasikalbėti, artimiausio pabendrauti. Išskirtinai padėkota buvusiam klubo pirmininkui ir vyrų komandos vadovui Vytaui Miceikai, dabar stambiam prekybininkui. Jis ir dabar yra pats didžiausias klubo rėmėjas. Be tokių, kaip jis, šiandien vargu ar klubas galėtų egzistuoti.

Puotai artėjant į pabaigą, buvo traukiami laimingieji bilietai. Čia skirtos keturios piniginės premijos. Idomu, kad kelios jų atiteko klubui artimiems žmonėms: 150 dol. teko dabartiniam klubo komandos žaidėjui Vytautui Ankstui iš Lietuvos, o 250 dol. nusinėšė

V PLS žaidėjų slidinėjimo varžybose 1995 m. vasario 23-24 d., Collingwood, Ont., su absoliučiu laimėtoju didž. slalomo ir slalomo nusileidimuose Linu Vaitkum iš Colorado. Iš k. Rimas Dirvonis (Čikaga), Sig. Krašauskas (Toronto), Linas Vaitkus, Dirvontė (Čikaga) ir slidininkas — atstovas iš Lietuvos.

Nuotr. A. Nako

ŽIEMOS LIETUVOJE SLIDININKAMS NEPALANKIOS

Neperseniai, Lietuvos slidinėjimo federacijos suauktoje spaudos konferencijoje, žurnalistams buvo aiškinama apie, kliši, kurias veik nebeįmanoma nugalėti, ruošiant slidininkus tarptautinėms bei žiemos olimpiadų žaidynių slidinėjimo varžyboms.

Nors Ignalinoje yra slidinėjimo trasos, be to, Vilniaus kalnuose ir kalneliuose galima įrengti jas, besniegės žiemos užkerta ryžtą bet kuriems rimtesnio pobūdžio planams. Žinoma, iškritus kiek sniego, paskubomis yra išnaudojamos trumpesės progos ruošiant eilines varžybas, tačiau jau keleri metai iš eilės nesuspėjama surengti rimtų Lietuvos čempionatų. Platesniu mastu domėjimasis slidinėjimo sportu pradeda blėsti, todėl ir trūksta prieauglio, kurį ir esamos sąlygos būtų bent kiek galima parengti meistriškumui.

Konferencijos metu nelinksmiai buvo sutiktas Lietuvos slidinėjimo federacijos vice-

prezidento, Vilniaus Pedagoginio universiteto profesorius J. Skerneckis, pareiškimas, kad jau nebepajėgiama sudaryti krašto reprezentacinės moterų rinktinės. Profesorius sakė: „Esame atsidūrę didelėje meistriškumo ir masiškumo duobėje...“ Taip, padėtis iš tikrųjų sunki. Gamta gailisi Lietuvai sniego, o masiniai sportininkai siūti treniruotėms ir užsienius nebėra iš ko... Nesinorėtų patikėti, kad Lietuva šių sąlygų akivaizdoje „nurašytų“ moterų slidinėjimą?

Prisiminę tie buvę iškilūs momentai, kurie kėlė džiaugsmo ir pasididžiavimo Lietuvos slidininkams. Vida Vencienė 1988 m. Kalgario žiemės olimpinėse žaidynėse laimėjo aukso medalį 10 km atstume, o 5 km atstume — trečiąją vietą ir bronzos medalį. Dalyvavo ji 1992 m. Albertvilės ir 1994 m. Lillehammerio žiemės olimpinėse žaidynėse. Nors pastarosiose medalių neteko iškovoti, tačiau jos pasirodymas buvo vertinamas. Reikia nepamiršti, kad greta V. Vencienės, tuo metu slidinėjime varžėsi eilė gabių lietuvių. Šiandien Lietuvos slidinėjimo

federacija išgyvena krizės laikotarpį, tačiau tikėkime ji atsilauks...

Nors didesnio meistriškumo dar nepasiekta, tačiau vyrų reikalai yra geresnėje padėtyje. R. Panavas, G. Jasinskas (abu olimpiečiai), kartu su jaunesniais V. Zibaila, T. Navicku, A. Paninu ruošiasi ateinančio sezono Pasaulio taurės varžyboms. Jiems vadovauja rinktinės vyr. treneris Kazys Milašius, buvęs daugkartinis šalies čempionas, vienas geriausių visų laikų Lietuvos slidininkų. Iš numatytų 9 mokomųjų treniruočių stovyklų, kurios jau įvyko (Ignalinoje, Zakopaneje, Tysoveco - Ukrainoje).

Idomi naujiena išeivijai. Lietuvos kalnų slidinėjimo federacijos prezidentas A. Kepeženas šios konferencijos metu kalbėjo, kad Nagano žiemos olimpinėse žaidynėse tikimasi, jog Lietuvai atstovaus Linas Vaitkus, Kolorado universiteto studentas. Jis jau yra priėmęs Lietuvos piliečio, yra vienas pajėgiausių JAV slidininkų greitojo nusileidimo rungtyse. Šių metų vasario mėn. Penktųjų PLS žaidynių slidinėjimo varžybose Collingwoode, Kanadoje, savo meistriškumui pranoko visus. Tose varžybose dalyvavo ir slidininkai iš Lietuvos.

Sig. K.

LIETUVOS MOTERŲ KREPŠINIO RINKTINĖ JAV PIETRYČIUOSE

Apsistojusios Waycross, GA, mieste, Lietuvos krepšininės treniruojasi du kartus dienoje vietinės gimnazijos salėje ir dalyvauja varžybose su aplinkinių universitetų merginų komandomis.

Lapkričio 10 d. lietuvaitės keliavo į Athens, GA, kur žaidė prieš šiuo metu Nr. 1 JAV-se paskelbta moterų komandą — University of Georgia. Lietuvaitės priešininkės buvo ką tik žaidusios prieš JAV olimpinę komandą ir buvo pasiryžusios rimtai kovai. Pirmąsias 10 minučių kova buvo gan lygi: University of Georgia pirmavo tik 24:22. Bet, žaidžiant aštuonioms (dvi buvo sužeistos) mūsų nepajėgė atsilaukyti prieš

spartą, kurią išvystė Georgia. Rungtynės baigėsi 95:59 Georgia naudai.

Lapkričio 13 d. lietuvaitės išsirengė kelionėn į Jacksonville, Florida, kur žaidė prieš University of Florida atstoves. Lietuvaitės rungtynes sužaidė labai gražiai ir laimėjo 101:73 santykiu. Mūsų šios sąskaitos imetė: Jolanta Jutelytė — 20, Loretta Galdikienė — 14, Ilona Marazaitė — 17, Birutė Dominauskaitė — 14, Ingrida Nikonovaitė — 13, Lina Brazdeikytė — 10, Irena Baranaukaitė — 7 ir Radvyna Žeimytė — 4. Mūsų šios laukia dar dvejų rungtynės.

Remigijus Gaška

Lietuvos moterų krepšinio rinktinė rungtynėse prieš Valdosta universiteto merginų komandą. Meta Radvyna Žeimytė. Nuotr. R. Gaška

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančiosios, gavus prašymą, kas nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuostata. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

„Lituanicos“ futbolo klubo 45 m. sukaktuviniame vakare mintimis dalinasi vienas iš steigėjų ir pirmasis klubo pirm. Ed. Vengianskas su kitu steigėju ir buv. ilgamečiu klubo vyrų komandos vartininku Jonu Perkūnu.

Nuotr. Ed. Šulaičio

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimul** (kalbėti angliskai) tel. 708-422-6260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St., Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmą 3 v p.p. 7 v.v. antrą 12:30-3 v.p.p. trečią 12:30-3 v.p.p. ketvirtą 1:30-3 v.p.p. penktą ir šeštą 9 v.v. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2809
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais Tel. 708-834-1120

SURENDER LAL, MD
Specialybė — Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

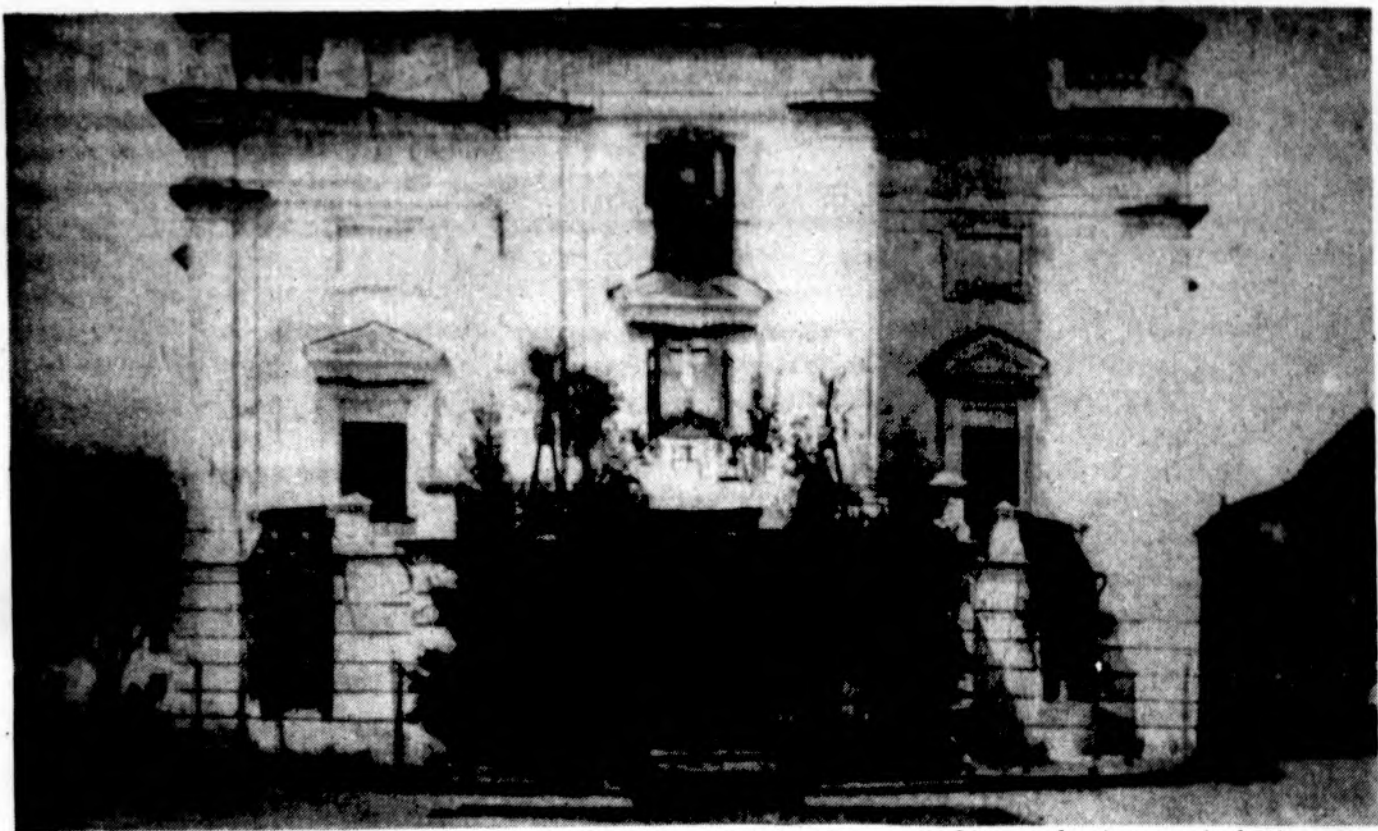
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p. Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priimašio Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

„Aš prisiekiu Aukščiausiajam Viešpačiui Dievui teisingai tarnauti Lietuvos kariuomenėje, būti ištikimu mūsų krašto konstitucijai, klausyti savo vyresnybės, griežtai jos įsakymus pildyti ir šventai laikyti man įteiktą paslaptybę. Prisiekiu nesigailėdamas savo sveikatos nei gyvasties ligi paskutiniui kraujo lašui ginti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, o taip pat mūsų žmones ir visą mūsų žemę nuo kokių nors užsienių ar vidaus priešų užpuolimo ir nuo visų tų, kurie mūsų krašte kels riaušius, ards žmonių darbą ir ramumą ar kitaip kaip skriaus žmones. Prisiekiu su priešų griežčiausiai kovoti, neidamas su juo į jokias pažintis, sutartis ar šiaip susizinojimą raštu ar žodžiu, visą gi tai, ką apie priešą sužinosiu ar išgirsiu, tuojau savo vyriausybei pranešti. Kad šią priesaiką darau tikra širdimi ir gryna sąžine, iškeliu ranką prie Viešpaties Dievo“. („Lietuvos kariuomenė“, 1919). Šiuos priesaikos žodžius pirmą kartą iškilmingai tarė lietuviai kariai 1919 m. gegužės 11 d. prie šio altoriaus, paruošto Kauno miesto rotušės priekyje.

PO NELIETUVIŲ SPAUDĄ PASIŽVALGIUS

ZENONAS PRŪSAS

Kas bus Rusijos prezidentu?

Rusijos prezidento rinkimai bus ateinančių metų birželio mėnesį. Jau dabar tam pradeda ruoštis, jau aiškėja kandidatai šiam postui. Pagal paskutinius nuomonių apklausinėjimų duomenis („Economist“, spalio 7 d.) Rusijos balsuotojai remtų galimus prezidentinius kandidatus tokia tvarka: generolą Lebed 14%, reformatorių Javlinskį (buvusį Gorbaciovo ekonominių reformų planuotoją) 12%, dabartinį ministrą pirmininką Černomyrdiną 10%, Jelciną 7%, komunistą-ultranacionalistą Žiuganovą 6%, Žirinovskį 6%, ultranacionalistą generolą Rutskojį 5%, Solženyciną 5% ir reformatorių Gaidarą 3%. Neturi nuomonės 23%. Pirmaujantis kandidatas Lebed yra rusas nacionalistas ir imperialistas, bet nuosakiesnis, negu Žirinovskį, Rutskojį ir Žiuganovą. Pagal Rusijos įstatymus, prezidentu gali būti išrinktas tik gavęs nemažiau kaip 50% balsų. Taigi atrodo, kad per pirmuosius rinkimus prezidentas nebus išrinktas. Du daugiausiai balsų gavę kandidatai turės rungtis antriniuose rinkimuose. Atrodo, kad jais bus Lebed ir Javlinskis. Tuo atveju už Lebed gal balsuotų ne tik jo šalininkai, bet ir dauguma Žiuganov, Žirinovskį ir Rutskojį remėjų, o už Javlinskį jo paties ir dauguma Gaidaro, Solženycino ir galbūt Čer-

nomyrindino bei Jelcino remėjų. Laimėtojas nėra aiškus, ypač dėl to, kad demokratinės Javlinskio ir Gaidaro grupės tarp savęs nesutaria. Kol kas nepavyko suorganizuoti demokratinį bloką. Tam yra daug priežasčių. Pavyzdžiui, pagal „Wall Street Journal“ (rugėjo 26 d.) Javlinskį vengia Gaidaro, nes jis galvotų, kad, susiblokavęs Dumos rinkimams su Gaidaru, jis galis prarasti nemažai balsų dėl Gaidaro nepopuliarumo.

Yra ir kita galimybė. Dėl sveikatos problemų (širdies atakų ir alkoholizmo) galbūt Jelcin nebekandidatuos. Tuo atveju gal dauguma Jelcino remėjų per pirminius rinkimus balsuotų už Černomyrdiną, kuris tada gal pralenktų Javlinskį ir pasidarytų Lebed konkurentu antriniuose rinkimuose vietoje Javlinskio. Černomyrdin turi daug remėjų nomenklatūroje ir tarp pramonės, verslo bei bankų vadovų, todėl gal galėtų būti stipresniu varžovu Lebed, negu Javlinskį. Černomyrdin priklauso centro grupei ir nekalba apie Rusijos ribų išplėtimą.

Mums gal yra reikšmingesnis Žirinovskio atvejis. Per praėjusius prezidento rinkimus 1991 metais, kai buvo išrinktas Jelcin, Žirinovskį gavo tik 5% balsų. Per praėjusius Dumos rinkimus jo partija gavo 22,8% balsų. O dabar, atrodo, ji tereikia tik 6%. Tai yra mums gera naujiena.

Vokiečiai nebenori Karaliaučiaus

Neseniai buvo laikai, kai vokiečiai labai domėjosi Karaliaučiumi, dabar vadinamu Kaliningradu kraštu. Ypač turistai. Pagal „Economist“ (spalio 14 d.), 1990 metais, kai tik buvo šis kraštas atidarytas turizmui, net 50,000 vokiečių aplankė Karaliaučį. Pradėta kalbėti apie šio krašto „atvokietinimą“. Matydami tokį vokiečių susidomėjimą, Jelcinas pasikalbėjimo su Vokietijos ministru pirmininku Kohl net pasiūlęs parduoti Karaliaučį Vokietijai. Kohl šio pasiūlymo nepriėmė: sakė, kad ir taip turįs labai daug išlaidų, integruojant rytų Vokietiją į Vokietijos ūkį. Buvo daug susidomėjimo Karaliaučiumi ir iš privačių Vokietijos verslininkų pusės. Pavyzdžiui, buvo pradėtas leisti vokiečių kalba „Koenigsberger Express“ laikraštis, kad paskatintų investavimą. Bet, susidūrę su rusišku biurokratizmu, vokiečiai atkandantį, ypač kai Jelcin neleido atidaryti Vokietijos konsulato. Truputį didesnis investicijos atėjo ne iš Vokietijos, o iš Prancūzijos. Dabartiniu laiku Karaliaučiuje yra kalbama ne tiek apie atvokietinimą, kiek apie rusifikaciją: ne apie rusiškos kariuomenės sumažinimą, o apie jos padidinimą. Todėl ne nuostabu, kad vokiečių turistų

skaičius sumažėjo nuo 50,000 1990 metais iki 5,000 šiais metais.

Čečėnija dar nenugalėta

Pagal „Economist“ (spalio 7 d.), po 6 mėnesių nuo Grozno paimimo šis miestas tebėra panašus į Drezdną 1945 metais. Čečėnija nustojo egzistavusi kaip Rusijos Federacijos respublika, bet Rusija dar nelaimėjo karo. Tiesa, trečdalis Čečėnijos teritorijos ir šiaurę nuo Terek upės, istoriškai nebuvusi čečėnų žemė, pasidavė be didesnio pasipriešinimo Rusijos kontrolei. O pietinę dalį tebekontroliuoja generolas Dudajevs. Jis turi 2,000 kovotojų. Yra vieša paslaptis, kad jo štabas yra įsikūręs mažame Rosni-Ču miestelyje, kurį iš Grozno miesto automobiliu galima pasiekti per valandą. Rusų kariuomenės moralė yra labai žema. Tik retkarčiais apšauda kalnus. Kremlius nebežino, kas toliau daryti. Nenori pradėti didesnio karo prieš pat Dumos rinkimus. Grozno atstatymas vyksta labai lėtai. Turkų firma pasirašė sutartį atstatyti miestą centrą už 284 milijonus dolerių. Tai vienintelė Rusijos parama Čečėnijai. Gyventojai palikti savo likimui. Paskutinė Kremlius karta šiame konflikte: pakvietimas čečėnų Ruslan Chasbulatov tarpininkui, kad jis padėtų atstatyti taiką. Pagal nuomonių apklausinėjimus, 40% čečėnų remia Chasbulatovą ir tik apie 20% remia Dudajevą. Neaišku, kas pravedė šiuos apklausinėjimus. Chasbulatov anksčiau yra buvęs Rusijos Dumos pirmininku, vėliau Jelcino pasodintas į kalėjimą, bet paleistas, kai buvo išrinkta nauja Duma.

Ar Lietuva yra mažytė?

Paskutiniu laiku Amerikos spaudoje labai retai paminima Lietuvą. Ieškojimas žinių apie Lietuvą, tai kaip ieškojimas baravykų Saharos dykumoje. O jei ir paminima, tai būtinai prideda epitetą: mažytė. Atseit, nerediktinga. Tuo pačiu laiku puslapis prirašo apie Bosniją-Hercegoviną, bet neteko pastebėti, kad kur nors ją pavadintų mažyte. O iš tikrųjų Bosniją-Hercegoviną yra tik truputį mažesnė už Lietuvą (51,129 kvadratinis km, Lietuva – 65,200 kv. km).

Kitas atvejis: kai rašoma apie tris Baltijos respublikas, taip pat naudojamas žodis: mažytės. Kazin ar Amerikos žurnalistas žino, kad trijų Baltijos kraštų bendras plotas yra 1,500 kv. km didesnis, negu šešių Naujosios Anglijos valstijų, įskaitant ir Mainę. Naujoji Anglija yra laikoma JAV lopšiu. Jos niekas nelaiko ir nevadina mažyte.

JIS ŽUVO JAUNAS

Š.m. spalio 3 d. sukako keturiasdešimt metų, kai Šilutės rajone, Bliūdų kaimo kaime žuvo vienas drąsiausių partizanų, Pranciškų Juknius.

1955-ji metai – tai niūrus viešųjų raudonųjų bolševikų okupacijos metai. Visoje Lietuvoje buvo pilna NKVD, MVD dalinių, strybų, užverbuotų šnipų. Jiems aktyviai talkino kariuomenės daliniai, pasieniečiai. Jie žiauriausiais būdais ir priemonėmis vykdė Lietuvos gyventojų genocidą, kovoję prieš nedideles partizanų grupes. Tų, 1955-ųjų metų spalio mėnesio Lietuvos gyventojų genocidą, kovoję prieš nedideles partizanų grupes. Tų, 1955-ųjų metų spalio mėnesio Lietuvos gyventojų genocidą, kovoję prieš nedideles partizanų grupes. Tų, 1955-ųjų metų spalio mėnesio Lietuvos gyventojų genocidą, kovoję prieš nedideles partizanų grupes.

Šių metų spalio 15 d. Gardamo bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios žuvusiajam atminti. Pagarbami Pranciškaus Jukniaus atminimą, Šilutės 301 kuopos savanoriai, šauliai, Šilutės aviacijos eskadrilės savanoriai bei partizanų artimieji buvo susirinkę jo žuvimo vietoje. Gražu, kai jauni kareiviai ir bendraminčiai bei artimieji prisimena ir pagerbia žuvusiuosius dėl Lietuvos laisvės.

Mums išvažiavus, pamiškėje liko stovėti vienišas kryžius, primindamas tragiškas dienas.

Vytautas Pranciškus

301 kuopos vadas vyresnysis leitenantas

Partizan Pranciškų Juknius.

Danutė Bindokienė

Tėvynė nenugalėta!

Šiomet kalendoriuje jau taip lapkričio dienos išsidėstę, kad mums, lietuviams, svarbios šventės vietą reikėjo užleisti gal dar svarbesnei (ir istoriškai daug senesnei) Amerikos šventei. Tad amerikietiškoji Padėkos diena, šiemet pasitaikiusi lapkričio 23 d., pastūmėjo į šalį lietuviškąją Kariuomenės šventę, gavusią pradžią lapkričio 23 d., nors pora šimtmečių vėliau.

Lietuvių tauta karo žygiams per daug nesižavėjo, karžygių epo nekūrė ir didžiais užkariavimais nesididžiavo. Gal dėl to, kad senųjų kunigaikščių-karalių laikais eiliniai jauni vyrai, tarnaudavę valdovo ar bajoro pulkuose, mažai didvyrių garbės nusipelnėdavo. Jų dalia buvo sunki, pilna pavojų, o dar sunkesnė ji buvo namiškiams, paliktiems be žemės darbininkų rankų, be globėjo. Vėliau, jau svetimiesiems Lietuvą valdant, karinė tarnyba buvo dar skaudesnė įvykis: karys net nežinojo, kodėl jis turi kariauti, nei priešas, ir kariuomenės „šeimininkas“ buvo vienodai svetimasis. Mūsų liaudies karo dainos tiksliausiai atspindi tą tautos pasibaisėjimą kario likimu – jos liūdnos ir gaudžios, nes iš mylinčių namų į tolimas šalis, kariauti su nežinomais priešais, išleidžiamas brolis-sūnus-bernužėlis ir galbūt niekuomet nebeįgrįš. O ir bairneliai, pašauktas į karą, priekaitelį motulei, kodėl ji nepagimdė jo akmenėliu, kuris būtų ramiai begulėjęs šalia vieškelio, būtų bežiūrėjęs „kaip kareivius varo, kumščiais žandus kala...“

Pirma turėjo subręsti tautinės tapatybės samprata, tėvynės, o ne vien nuosavos žemės sklypo, meilė, tik tuomet pasikeitė ir lietuvių pažiūra į karinę tarnybą. Kario dalia jau nebebuvo ilgų metų tarnavimas svetimose kariuomenėse, savo kraujo praliejimas ar net gyvybės praradimas dėl svetimų interesų. Kai lietuviui reikėjo ginti savo tėvynę, jis nepabūgo daug stipresnių priešų, daug baisnesnių ginklų. Net iš netolimos praeities patys žinome, kad kiekvienas mūsų tautos vaikas gali tapti didvyriu ir stoti į kovą už savo įsitikinimus.

Tokiais kilniais pagrindais buvo sukurta ir nepriklausomos Lietuvos kariuomenė. Tereikėjo tvirtu žodžiu, atsisaukimo: „Vyrai! Ne kartą Lietuvos priešais norejo uždėti ant mūsų amžiną nepakeliamą jungą, bet mūsų Tėvynė nenugalėta. Ji gyva... Vienybėje, kaip broliai, pasidavę kiti kitam rankas, eikime drąsiai į kovą, visi kaip

vienas, stokim už tėvynę! Lietuvą pavojuje!... Tad ginkim Lietuvą! Parodykim, jog esame verti amžiais kovotos laisvės; šandien Lietuvos likimas mūsų pačių rankose...“ (L. Natkevičius, „Lietuvos kariuomenė“, 1991 m. New York).

Neminėsime čia nepriklausomos Lietuvos kariuomenės kūrimo ir sunkumų, kuriuos Pirmojo pasaulinio karo bei okupacijų nusiaubta mūsų tėvynė turėjo nugalėti pirmaisiais metais po nepriklausomybės paskelbimo. Kai yra tvirtas ryžtas ir kraštą valdo vyriausybė, kuria gyventojai pasitiki, atsiranda ir noras, ir galimybės sukurti tai, kas atrodo neįmanoma vien žmogiškomis pastangomis. Taip ir po 1918 m. lapkričio 23 d., oficialiosios Lietuvos kariuomenės įkūrimo datos, pulkai savanorių, atsiliepusių į šūkį „Tėvynė pavojuje!“, parodė, kad lietuvių širdyje pakanka ir drąsos, ir narsumo, kai reikia ginti, kas kiekvienam žmogui brangu – laisvę. Ir lietuvis bernelis, užuot troškęs gimti „akmenėliu“, kad neireikėtų svetimose kariuomenėse kariauti, dabar jau „su šypsena, kario daina“, skynė į savo tėvynės laisvę kelius, o jeigu ir lemė likimas žūti kovoje, „jam dangaus angelai vainiką iš deimantų“ pyne...

Daug kas mūsų tėvynėje pasikeitė nuo 1918 m., bet šiandien, iš naujo bekuriamą nepriklausomą gyvenimą po pusšimčio metų – gal dar žiauresnių, kaip anksčiau – okupacijų, yra panašumų. Ryškiausias tas, kad ir po 1918 Vasario 16, ir po 1990 m. Kovo 11 d. Lietuvos kariuomenės gretas sudaro daug lietuvių, karinį patyrimą įsigijusių Rusijoje: anuomet carų, o dar neseniai komunistų valdytojų. Kol Lietuva išsigaivins ir išsiskolins savo karinę vadybą, reikia tenkintis Sovietų Sąjungos „palikimu“, net jeigu ir tą „palikimą“ jeina daug neigiamų dalykų. Kiek tenka skaityti karinėje spaudoje iš Lietuvos, atrodo, kad tos sovietiškos liekanos, ypač žiaurus elgesys su naujokais, jau sparčiai nyksta iš mūsų ginkluotų pajėgų.

Galima ginčytis, ar Lietuvai tos ginkluotos pajėgos iš vis reikalingos, ar nedidelės valstybės kariuomenė gali būti veiksminga svetimųjų užpuolimo atveju, bet, reikia pripažinti, kad jau kartą mūsų tautos istorijoje į šiuos klausimus buvo tvirtai atsakyta, o be to, karinė tarnyba turi nepamainomą auklėjamąją vertę. Šiandien labai reikia Lietuvos jaunimui.

PASKUTINIO KARIŪNO ODISĖJA

JUOZAS KLIMAS

25

Ypač artilerijos pabūklai klimpdavo. Arkliai buvo tiek išsekę, nors juos ir muša, nė iš vietos nejudėdavo.

Besitraukdami rusai padeginėjo kaimus. Naktimis nuo gaisrų galėjai lauke laikraštį skaityti. Būriai belaisvių kito mažesnius medžius ir tiesė skersai kelio.

Po poros savaitių jau buvome prie Maskvos. Mūsų divizija užėmė fronto liniją apie 50 km į šiaurę nuo Maskvos. Aš su štabo viršila važiauvau autobusu užimti paskutinę ryšių bataliono poziciją Azarnikovo kaime. Buvo apie 20°C šaltio, dangus giedras, keliai prie Maskvos buvo geri. Nugirdau kažkokį ūžimą. Iškišęs galvą pamaciau, kad bombonešis skrenda tiesiog ant mūsų. Grioviai buvo pilni vandens ir užšalę. Nebuvo kur įlįsti. Kaimas buvo visai netoli, jį pasiektų, bėgom į mokyklos vidų. Aš paslydau ir likau gulėti, nes tuo tarpu jau iš lektuvo patrankė pradėjo sviediniais sproginėti. Viena skeveldra, gal 2 cm ilgio, įsmigo man į petį. Laimingai ją ištraukiau, bet daktaras vėliau vis tiek man išdavė sužeidimo pažymėjimą, na, gavau ir sužeidimo ženklą.

Čia buvo pavyzdingas kolchozas, kad, sako, net iš Maskvos atveždavę turistus pasižiūrėti. Čia buvo ir sidabrinų lapių ferma, ir pavyzdingi javų laukai.

Frontas sustojo tik į šiaurę ir į pietus nuo Maskvos. Vokiečių tankų divizijos vis tik pralaužė frontą ir supo Maskvą. Stalinas iš Maskvos pabėgo į Urą. Paskutinis pranešimas skelbė, kad žiedą uždarė beliko tik 38 km, todėl visų nuotaika buvo labai gera. Kalėdas pradėta ruošti šventi Maskvoje... Divizijos štabistai, ruošdamiesi Kalėdom, iš Kalinino parsivežė net pianiną.

Tuo tarpu mums kito laimė nusišypsojo. Atėjo iš kaimyninio kolchozo pirmininkas ir pranešė, kad jo kolchoze besitraukdami rusai išplovė visas kiaules, pasiėmė visą pašarą, tačiau trejetas kiaušinių liko. Jis neturįs kuo šerti. Aš pranešiau viršilai, klausdamas, ar pranešti majorui. Jis atsakė – „ne“, pastebėdamas, kad mes patys sutvarkysime. Pasiėmė raštininką, rogėmis nuvažiavome į tą kaimą ir paėmėme tas kiaules, sakdami, kad mes jas šersime, nes virtuvėje vis lieka atmatų. Rusai pakrovė tas kiaules, sakdami, kad jos priklauso valdžiai. Mes, žinoma, pavažiavę toliau, jas nušovėm, o raštininkas, buvęs mėsininkas, mėsa profesionališkai sutvarkė. Ir taip apsirūpinom Kalėdų šventėm kiaušienomis kepsniais.

Radistai, atlikdami ryšio pareigas, pasiklausydavo ir radio žinių. Taip gruodžio 7 d. jie sužinojo, kad japonai puolė Havajus, o Amerika paskelbė karą Vokietijai. Ir čia vokiečiai nuleido galvas, kartodami, kad dabar karas pralostas... Vokietija prieš Amerikos didelius pramonės išteklis neatilaikys.

Kitą naktį mus prikelia oro pavojus: rusai pralaužė

frontą ir visiems į pirmas linijas! Mano laimei, majoras pasilieką prie telefono, pasilaikydamas savo pasiuntinį ir mane. Visa laimė, kad sunkūs rusų tankai, nukrypę nuo kelio, įklimpdavo į žemę. Puolimas lyg ir apstojo. Prašytus tie tankai tebestovėjo įklimpe. Kita naktį vienas artilerijos leitenantas, prislinkęs prie tų tankų, juos padegė, bet slenkant prie trečiojo, jį nušovė. Vokiečių gė tankus, kurie buvo prasiveržę pirmyn, turėjo susprogdinti, nes pritrūko benzino. Į pavakarę gavom įsakymą trauktis apie 10 km. Kaimas buvo pilnas pėstininkų, artilerijos ir kt. Tik stacioni vos teuzteko vietos, tai apie miegą nebuvo kada nei pagalvoti.

Kitą dieną jau pradėjom trauktis. Man teko važiuoti štabo autobuse. Buvo neapsakomai šalta. Aš sėdėjau užpakalyje autobuso, tai šaltis nuo geležies traukė tiesiai per kaulus. Priekyje viršilai su raštininku buvo geriau – šokia tokia šiluma ėjo nuo motoro. Prasikrapštes ledą nuo lango, pasižiūrėjau, kad šaltis dar dėsiai lauke. Belaisviai kasė sniegą, apsiraišioję skarmalais bei maišais kojas, galvas ir rankas, nes jų žieminei aprangai, paimdami į nelaisvę, vokiečiai atimdavo. Vokiečiai irgi buvo įvairiais skudurais apsiautę, saugodamiesi nuo persilimo. Visa tai matydamas, net geriau pasijutau: juk čia, autobuse, nors vėjas neuždavo. Be to, aš apačioje dar buvau užsilvėjęs ir rusišką milinę, o dar buvau suradęs ir porą atklodžių. Šitaip tūnodamas, net Dievui pradėjau dėkoti.

Tuo tarpu vokiečiai besitraukdami pradėjo deginti kaimus. Ir vėl naktį nuo gaisrų buvo šviesu. Bet temperatūra laikėsi apie 30°C šalčio, o pūga beveik be sustojimo siautėjo. Kitą rytą jau negavome duonos. Ma-

ajoras paskelbė įsakymą, kad kiekvienas gyventojas iškeptų po duoną kepaliuką duonos, rusai neatsikabėdami įsakymą vykdė, bijodami, kad jų nesudegintų. Žinoma, namus degino tik paskutinieji atsitraukdami pėstininkai. Majoro žinioje buvo du jojami arkliai, padarę žygį nuo Paryžiaus iki Maskvos. Jie jau buvo susirgę kanopų vėgiu. Dar vedė juos pasiuntinys, iškrapstydamas sniegą iš kanopų, bet pagalvoti jie taip apšlubo, kad jau visai nebegalėjo paeiti. Beliko – nušauti. Tie arkliai buvo visų mėgstami. Per bombardavimus ar šaudymo aidus jie mągdavosi prie kareivio, drebėdami iš baimės. Visas štabas praeidamas pasakė paskutinį „sudev“ ar patapšnojo, o iš jų akių tryško ašaros, tarytum jie būtų jautę, jog tai paskutinis atsisveikinimas. Ir, tik batalionui palikus kaimą, nuskambėjo pora šūvių.

Kitą dieną pritrūko virtuvei mėsos. Majoras paliepė nupirkti porą vištų. Išėjau su raštininku. Vokietis ėjo vis į tvartą vištų žiūrėti, o aš jau žinojau, kad rusai vištas laiko „papečkyje“. Kolchozas buvo labai suvargęs. Gausios šeimos. Aš apie tą galimybę surasti vištą „papečkyje“ vokiečiui nesakiau, o mes sau dar turėjome pakankamai kiaušienos nuo tų Maskvos skerstuvų. Prieš pranešdami majorui, įkišom galvą į tvartą, kur majoras stovėjo. Radom apie 30 vištų. Sakau vokiečiui, kad pasiimtumėm pirmiausią sau. Pamokiau: kaip tik užgesinsim prožektorius, griebti už kaklų. Aš pagriebiau gaidį ir vištą, o mano draugas porą vištų.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

VERTINGA IR MALONI
PATIRTIS

Lapkričio 9 d. Klaipėdon grįžo dr. Vytautas Grykšas, neurochirurgas, Clevelando universiteto, Clevelando klinikų, Metro ir Veteranų ligoninėse atlikęs mėnesio stažą, dalyvaudamas operacijose, konsultuodamas ligonius, kartu su amerikiečių kolegomis, stebėdamas ligoninių darbo sąlygas ir metodus.

Dr. V. Grykšui praktikuoti Clevelande sąlygos sudarė ir jį iškviatė Clevelando-Klaipėdos seserystės organizacija, kurios iniciatorė ir dabartinė pirmininkė yra Gražina Kudukienė su savo pagalbinio štabu. Tai ne pirmas atvejis, kai ši organizacija įsijungia į medicininę talką Lietuvos gyventojų sveikatos gerovei. Š.m. gegužės-birželio mėn. buvo suorganizuota gydytojų išvyka Klaipėdon, kur, kartu su Lietuvos daktarais, buvo atlikta 14 operacijų. Šią išvyką koordinavo dr. Gintautas Sabataitis, Ph.D., psichologas, ir chirurgas dr. Algimantas Čepulis.

Operacijos buvo atliktos Klaipėdos miesto ligoninėje, turinčioje tūkstantį lovų. Amerikiečiai gydytojai specialistai, kaip dr. De Stefano, Goldberg ir kiti, aukojo savo atostogų laiką, mokydami Lietuvos medikus paskutinės technikos veido deformacijos trūkumams pašalinti, taip pat palikdami instrumentų ir medikamentų ligoninei. Medikų grupės kelionės išlaidoms padengti, Klaipėdos-Clevelando Seserystė surinko iš amerikiečių daugiau kaip 10,000 dol. Įvairios organizacijos ir paskiri asmenys buvo tie geranoriškos nuotaikos

aukotojai. Taip, pvz., Clevelando dienraščio „Plain Dealer“ leidėjas ir vyr. redaktorius Alex Machaskee davė 2,000 dol., „Sun“ — laikraščio leidėjas 1,000 dol. ir t.t. Tai buvo didelių pastangų ir nuosirdžios talkos rezultatas. Ši kartą lietuviškos pinigines nenukentėjo.

Ši medikų grupė neseniai buvo susirinkusi pasitarti dėl kitos, jau trečios išvykos Lietuvos, kuri turėtų įvykti ateinančių metų pavasarį. Čia jau bus daromos sudėtingesnės operacijos ir jas vykdys Lietuvos daktarai, amerikiečių kolegų vadovaujami.

Dr. Vytautas Grykšas, 37 metų iš Veiviržėnų, baigęs Vilniaus universiteto medicinos fakultetą, nuo 1983 metų dirba ligoninėje. Žmona Regina — vaikų gydytoja, augina sūnų Vytautą ir dukrelę Astą. Nors dr. Grykšas Clevelande tepaleido vos arti pusantro mėnesio, bet spėjo šiltai įsijungti į mūsų lietuviškos kasdienybės srautą, dalyvaudamas pamaldose, koncertuose, pobūviuose. Prieš išskrisdamas Lietuvon, dr. Vytautas ir dr. Sabataitis turėjo ilgą pokalbį su „Tėvynės garso“ vakarinės programos vedėja ir pranešėja per Public Radio stotį FM 90.3 su Kristina Kuprevičiute.

Dr. Grykšas klausytojams pasakojo ir džiaugėsi turėjęs tokią retą progą susipažinti su amerikiečiais gydytojais, įvairiomis ligoninėmis, ligoninių turima technologija, teigė, kad Lietuvos gydytojai esą teoretiškai gerai paruošti, bet instrumentu, moderniosios technologijos, ligoninių įrangos ir kitais atžvilgiais padėtis yra sunkiai palyginama. Daug ko trūksta Lietuvos būtiniausiems medicinos reikavimams. Pamažu

Viešnia iš Lietuvos — „Dienovidžio“ vyr. redaktorė A. Žemaitė, lankydama Clevelande, susitiko su buvusiu partizanų Povilu Pečiuliu. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Dr. Gintautas Sabataitis, Ph.D., Clevelando „Plain Dealer“ laikraščio leidėjas ir vyr. redaktorius Alex Machaskee ir Clevelando ligoninėse stažavęs dr. Vytautas Grykšas iš Lietuvos. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Lietuvon grįžiantis savaitraščio „Dirvos“ redaktorius Anicetas Bundonis, jam suruoštamė atsiveikime, Clevelande, su Dievo Motinos parapijos klebonu kun. Gedimynu Kijausku, S.J. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Tautos šventės minėjime, ruošiamame Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos rugsėjo 17 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles mieste, programos atlikėjai (iš kairės): Daiva Čekanauskaitė, J.d.s.k.p. vadas Kazys Karuža, pianistas Rudolfas Budginas, ltn. Antanas Mažeika, Liucija Mažeikienė, sol. Janina Čekanauskienė, sol. Antanas Polikaitis, Lietuvos gen. garbės konsulas Los Angeles Vytautas Čekanauskas ir dr. Povilas Švarcas.

KALIFORNIETAI ŠVENTĖ
TAUTOS ŠVENTĖ

Los Angeles Lietuvių tautinė sąjunga, kaip ir visuomet kiekvienais metais iš eilės, paminėjo rugsėjo 8-ją Tautos šventę. Tą dieną sutapo Šv. M. Marijos gimimo šventė ir Didžiojo Kunigaikščio Vytauto karūnavimo data, 1930 metais, minint 500 metų mirties sukaktį, t.y. rugsėjo 8-ji, buvo paskelbta Tautos švente ir nuo tada tapo dviguba šventė.

Jau daug metų Lietuvių tautinė sąjunga rengia ir švenčia šią garbingą Tautos šventę: sekmadienį, rugsėjo 17 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje jau renkasi žmonės nuo anksto ryto iš miesto ir priemiesčių į Šv. Kazimiero parapijos pradžios mokyklos aikštę. Juozo Daumanto šauliai ir LKV ramovėnai, išsiriakė su vėliavomis ir uniformuota palyda, laukia akademinio minėjimo.

10:15 val. ryto buvo pakeltos Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Vėliavų pakėlimo ceremoniją pravedė Juozo Daumanto šaulių kuopos vadas Kazys Karuža. Trumpais bruožais jis paaiškino susirinkusiam publikai tos dienos, Tautos šventės, reikšmę ir paprašė pakelti vėliavas į stiebą. Amerikos vėliavą pakėlė buvęs ilgametis LŠST sąjungos pirmininkas ir Garbės narys Karolis Milkovaitis, o Lietuvos vėliavą — ALTO ir ramovės

padėtis gerėja, gaunant paramos iš Vakarų valstybių, Amerikos lietuvių, tarptautinių labdaros organizacijų bei fondų. Ir Vytautas, grįždamas, gabensios instrumentų, vaistų ir kitų reikalingų dalykų sėkmingam operacijų atlikimui.

Vytautas radijo bangomis dėkojo Clevelando lietuviams už parodytą nuosirdumą, ypač Salomėjai Knystautienei, pas kurią čia būdamas gyveno viskuo aprūpintas, jos dukrai Gražinai Kudukienei už iškviatimą ir dr. Sabataičiui už progą nuvykti Floridon, prie Niagaros krioklių ir bendrai pažinti šį didingą kraštą, jos gyventojus ir tėvynainius. Tikisi, kad ši kelionė nebus paskutinė į jau pažįstamas JAV-jas.

V. Rociūnas

Kun. Hermanas Šulcas Clevelando lietuviams pasakoja apie Ruondos krašto tragediją.

pirm. ltn. Antanas Mažeika. Susirinkusi publika giedoja Lietuvos himną. Po to, 10:30 val. vyte, šauliai ir ramovėnai žygiavo su vėliavomis į bažnyčią. Šv. Mišias aukojo kunigas Aloyzas Volskis ir pasakė tai šventei pritaikytą pamokslą. Šv. Raštą skaitė šaulė Dalia Ragauskienė. Šv. Mišių metu auką nešė, tautiniais rūbais pasipuošusios, sol. Janina Čekanauskienė ir Lietuvių respublikonų veikėja Liucija Mažeikienė. Pamaldų metu giedojo solistas Antanas Polikaitis ir bažnytinis choras, kuriam vadovavo muzikas Viktoras Ralys. Užbaigus šv. Mišias, buvo pagiedota giesmė Dievo Motinos garbei. Užbaigus bažnytinę apšviestą, šauliai ir ramovėnai su vėliavomis iš bažnyčios žygiavo į akademinį minėjimą, kuris įvyko Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje 12:30 val. po pietų.

Tautinės sąjungos pirm. dr. Povilas Švarcas pradėjo minėjimo programą, pasveikino Lietuvos generalinį konsulą

Kazys Šešupė

Los Angeles Lietuvių dienų rengimo komiteto pirmininkė Živilė Tomkutė ir Laura Jakimavičiūtė iš Klaipėdos. Nuotr. M. Gedgaudo

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.
Komerčinės siuntos pagal susitarimą.
Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.
MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir 55 svarų įvairaus maisto už \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, alicjus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rukta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, alicjus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštenti), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Pageidaujant prisiimsime smulkia informaciją. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
ĮVEDIMAI — PATAISYMAI**
Turli Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas**, tel. 708-969-2658.

SŪDYTOS SILKĖS
IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms jau dabar!
20 svarų statinaitė — \$33
8 svarų statinaitė — \$19

Skambinkite:
708-532-5951
arba

708-687-5677
po 5 val. p.p.
Pristatome UPS

MOVING—KRAUSTYMAS

Profesionalus patamavimas
prieinamomis kainomis,
jums patogiu laiku. Draudimas
garantuotas. Kreiptis:

Gediminas: tel. 312-925-4331

REAL ESTATE

GREIT
PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patamavimas
- MLS kompiuteriūrų FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR SALE

Great income opportunity. Maint. Free, brick 3 flat.
Diamond R.E. 708-458-9900

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Polaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, krepkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

KALĖDŲ ŠVENČIŲ DOVANA — KNYGA
TIK 3 DOLERIAI GAUNAMA „DRAUGE“

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT. Atsiminimai. Rapolas Skipitis. 44 psl.

NELAISVĖJE GIMĘS KŪDIKIS. Kazachstano lietuvių kalinių mintys Vasario 16-iai. Red. Kazimieras Pugevičius. 99 psl.

NARSA GYVENTI. Romanas. Jurgis Gliuda. 310 psl.
PAGUODA, I, II, III dalis. Spaudos kronikos. Bronys Raila.
PIETRYČIŲ PABALTIJO ETNINĖ PRAEITIS. P. J. Kušneris. 224 psl.

PRAEITIS KALBA. Atsiminimai. Zenonas Ignonis. 286 psl.
BERŽAS UŽ LANGO. Romanas. Dal. Mackialienė. 323 psl.

KRISTAUS KANČIA. KI. Bernatano. 349 psl.
MANO PASAULŪŽIŪRA. Kultūrininkų pasisakymų rinkinys. Red. dr. Juozas Prunskis. 352 psl.

SMILGOS. Apsakymai, A. Giedrius. 204 psl.
SAUJA DERLIAUS. Skaitymai augantiems ir suaugusiems. Paruošė. K. Barėnas. 558 psl.

VARDAI IR VEIDAI, mūsų kultūros istorijoje. Stasys Yla. 345 psl.

ATOLAS KAROLŲ SALA. Romanas. J. Gliuda. 271 psl.
TAIKOS RYTAS. Novelės. J. Gliuda. 229 psl.

VĖLINĖS. Apsakos. J. Kralikauskas. 165 psl.
IŠ SUTEMŲ Į AUŠRĄ. Dr. Ant. Ramūnas. 452 psl.
ATSIMINIMAI. Mykolas Krupavičius. 364 psl.

ANAPUS HORIZONTO. Apsakos Ava Saudargienė. 189 psl.

PETRAS KARUŽA. Nekrologai, atsiminimai. Red. Ant. Vaičiulaitis ir Bern. Brzdžionis. 408 psl.

EUROPIETĖ. Romanas. St. Būdavas. 173 psl.
MANOJI DŽŪKIJĄ. Atsiminimai. J. Miškinis. 192 psl.

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Su knygomis gausite sąskaitą, kurioje bus pažymėta pasiuntimo išlaidos. Illinois gyv. pridėdama State Sale tax 8.75% nuo knygos kainos.

Many happy returns.

Give the gift that gives back more than you've given. For as little as \$25, you can give a piece of America to someone you care about.

Ask your banker for a gift certificate upon purchase.

A public service of this newspaper

LAISKAI

TURĖTŲ PARODYTI
SAVO „AŠ“

Ambasadorius dr. Alfonso Eidinto pagerbimas ruošiamas Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus gruodžio 9 d., nes jis esąs labiausiai 1995 metais pasižymėjęs asmuo savo nuopelnais humanitarinėje, akademinėje ir diplomatinėje veikloje.

Tačiau amb. Eidintas yra biurokratas, jo iškilimas savo šaknis turi privilegijuotoje „specialioje klasėje“, kai svetima valdžia buvo okupavusi Lietuvą. Jis, ir kiti tokie kaip jis, išspruko iš pradžios lektuvų „auksiniais parašais“, o tu „auksiniai parašai“ galia, leidusi išlikti, yra dangelio metų bendradarbiavimas su komunistų partija Lietuvoje.

Gėda ne tik tiems, kurie pagyrimui pristato ne tą asmenį, bet gėda ir asmeniui priimti neužpelnytą garbę. Ambasadoriui Eidintui atsiranda proga, kad jis gali išlikti net aukščiau už savo ambasadorišką titulą (o tas kelias imanomas tik didžiavasiams), jeigu ambasadorius atvyks į tą pagerbimo šventę ir viešai pripažins, kad yra kitų, kurie daugiau verti šitos garbės ir, žinodamas Lietuvos kančių istoriją, žinodamas ir dabartinę padėtį, pats parinks tokį vertą asmenį, viešai jį paskelbdamas. Žinoma, čia reikia nusižeminimo, bet ir nusižeminimas yra didelė dorybė. Pagerbdamas kitus, ambasadorius Eidintas pelnytų sau dar didesnę garbę.

Komunizmo eroje jis nebuvo laisvas. Tad net jo mokslinė sritis turi dėmę, bet dabar jis laisvas ir gali viešai kalbėti, tai tegul ir parodo savo „aš“. Kiekviena didelė istorinė asmenybė susitinka su „tiesos valandele“ (Moment of truth). Tegul bus išnaudota ta puiki valandėlė ir visi būsimieji suprasti.

Toks susitikimas su tiesa buvo ir lietuviams, kai jie stėjo prieš tankus bei ginkluotus kareivius; buvo tai momentas, kai Vytautas Landsbergis drąsiai pasipriešino Gorbachiovui... Aš turėjau progos pasikalbėti su amb. A. Eidintu, kai jis pirmą kartą lankėsi Čikagoje. Jis padarė man įspūdį, kaip asmuo su stipriu charakteriu, turintis potencialą rimtam darbui. Kaip būtų gražu, jei jis pasinaudotų šiuo jo pagerbimo momentu ir atiduotų priklausomą pagarbą, kam ji priklausom, nutildytų priekaištus, parodytų savo tikrąjį „aš“. Dabar jis laisvame krašte ir gali laisvai pasisakyti, palikdamas savo žodžius istorijai.

Antanas Adomėnas
Oak Lawn, IL

ISIRINKTAS
„METŲ ŽMOGUMI“

Persikaučius „Draugo“ pirmame puslapyje dar kartą pakartotą žinią, kad Lietuvos ambasadorius JAV dr. Alfonsas Eidintas išrinktas „metų žmogumi“, nustebau: nejaugi tik komunistas būtų „garbės žmogus“?

O kurgi tie žmonės, kurie tikrai yra verti garbės? Ar už tai, kad dr. Eidintas prisipažino buvęs komunistas, jam suteikta ta garbė? Gėda!

Stasė Viščiuvienė
Chicago, IL

KVIEČIAME NAUJUS NARIUS!

Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių jaunimo sąjunga (JAV LJS) kviečia jaunimą tarp 18 ir 35 metų įsijungti į mūsų gretas. JAV LJS šiuo metu stiprina esančius ir kuria naujus skyrius JAV-se. Organizacija buvo įsteigta 1966 m. ir nuo to laiko

yra atlikusi svarbų vaidmenį lietuviškų tradicijų išlaikymui, amerikiečių švietimui Lietuvos klausimais bei kuriant draugystę Amerikos lietuviško jaunimo tarpe.

Lietuvai atstautis nepriklausomybę 1990 m., JAV LJS pradėjo intensyviau veikti Amerikos ir tarptautiniame lygtyje. Amerikos-Lietuvos bendros pastangos bei lietuviško jaunimo veikla buvo aktyviai skatinama per seminarus, jaunimo susibūrimus, šokių šventes ir pastauroju metu per VIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuris 1994 metais įvyko Lietuvoje.

Norint išlaikyti JAV LJS vaidmenį išeivijos ir Lietuvos gyvenime, kviečiame jaunimą prisijungti ir dalyvauti veikloje. Jei norėtumėte išgity daugiau informacijos, susisiekiite su: Mike Mikolaitis, 1202 Kegg Ave. Apt. 109, Johnstown, PA 15904, (814) 288-3182.

Mike Mikolaitis
Johnstown, PA

LENKAI IR GUDAI NIEKINA LIETUVĄ

Čikagos šiaurėje lenkai turi dvejetą muziejų. Atsilankusiems į Lietuvių kultūros muziejų ir parodžiusiems XV šimt. prancūzų gamintą žemėlapi, kuriame Lietuva išsiplėtusi nuo Baltijos jūros iki Juodosios ir užrašyta prancūziškai „Lietuvos imperija“, taip pat paaiškinus, kad ji buvo anų laikų didžiausia valstybė Europoje, žiūrovai pareiškia, esą, tai tvirtina ir lenkai apie savo kraštą.

Paskutiniu metu laiku dažnai tenka skaityti spaudoje, jog ir gudi ar giriasi, kad Lietuva priklausiusi Gudijai, o ne atvirkščiai. Todėl turime paneigti visus tuos klaidingus šmeižtus grynais faktais. Niekur pasaulyje nerastame žemėlapi, kur Lenkija ar Gudija būtų nuo Baltijos ligi Juodosios jūros.

Besilankant Romoje, Italijoje, vos įžengus į Vatikano biblioteką, kabėjo per visą sieną, nuo lubų iki grindų, milžiniškas žemėlapis iš XV šimt., kur Lietuva driekėsi nuo Baltijos iki Juodosios jūros ir lotyniškai užrašyta „Litvania“ Apstulbui iš didelio džiaugsmo, nusiūnčiau atvirutę artimam prieteliui amerikiečiui: „Tavo krašto nebuvo nė žymės žemėlapyje, kai tavo žmonos (lietuvis. S.S.) gimtoji žemė žydėjo visa didybe“.

Kita staigmena laukė Istantbulėje, Turkijoje. Nuvykus į Topkapı muziejų, prieš įžengiant į anksčiau buvusius prabangius rūmus, kieme stovėjo didžiulė bronzinė lenta, vaizduojanti M. Aziją ir Europą XV šimt. – Turkijos klestėjimo metu. Ir vėl Lietuva skleidėsi tarp dviejų jūrų ir pažymėta „Lituanie“. Pačiame muziejuje radome daug nuostabių puošnių medalių, Vytauto Didžiojo nusiūtų turkų sultonams.

Stasė Semėnienė
Chicago, IL

UŽ KĄ MUS IŠTRĖMĖ Į SIBIRĄ?

Prieš karą mūsų šeima gyveno Panevėžyje. Daug metų nepriklausomoje Lietuvoje mano tėvas Aleksandras Mikutavičius dirbo Panevėžio apygardos teisme prokuroro padėjėju. Jis nepriklausė jokiai partijai, buvo be galo teisingas, doras, giliai tikintis žmogus.

Atėjo 1940-ji, Lietuvos okupacijos metai. Greit tėvą atleido iš darbo teisme. Vargais negalais jis gavo darbą raštvėdžiu vidurinėje mokykloje. Motina niekur nedirbo, šeiminkavo namie. Aš tada mokiausi paskutinėje vidurinės mokyklos klasėje.

1941 m. birželio 14 d. mus ištrėmė į Sibirą. Tėvas pateko į Rešiotų lagerį, kur po 10 mėnesių nuo bado ir plaučių uždegimo mirė. Mes su motina tremtyje išgyvenome net 21 metus, iš kurių aš 9 metus praleidau

kalėjime ir lageryje (tremtyje, Altajaus krašte, 1946 metais buvau nuteistas už „antitarybinę agitaciją“).

Dabar atsirado galimybė susipažinti Vilniuje, buvusiuose KGB rūmuose, su savo ir artimųjų bylomis. Nuvykau ten šių metų sausio mėnesį. Deja, mano ir mano tėvo baudžiamųjų bylų nerado (mat, mane nuteisė Altajaus krašte, o tėvo, matyt, nespėjo nubausti). Tada Genocido tyrimo centro darbuotojas paskambino į VRM archyvą ir paklausė, ar pas jus yra Mikutavičių šeimos, ištrėmtos iš Panevėžio, tremties byla. Jie patikrino, pranešė, kad yra, ir leido man po pietų pertraukos ateiti į archyvą, susipažinti su ta byla.

Po kelių valandų nuėjau į VRM archyvą. Ten radau dvi moteris ir pagyvenusį vyrą. Moterys lietuviškai man pasiūlė nusirengti, nes pas juos šilta. O vyras, paduodamas man mūsų šeimos bylą ir parodęs, kur sėsti, rusiškai pasakė: „Mes skaitėme jūsų laišką Chruščiovui, gerai parašyta“. Supratau, kad jie, belaukdami manęs, pavartė mūsų bylą. Tačiau buvau priblokštas, kad tas vyras kreipėsi į mane rusiškai: juk Lietuvoje seniai galioja valstybinės kalbos įstatymas.

Tas vyras parodė, nuo kurios vietos pradėti pažinti su byla. Ir štai tas nutarimas mus ištrėmti, kurį parašė kažkoks NKVD darbuotojas. Su nerimu pradėjau skaityti. Pasirodė, mus ištrėmė už tai, kad mano tėvo giminė buvo Juozas Merkys, dirbęs apskrities viršininku, tautininkų partijos narys. Jo brolis Jonas, dirbęs prokuroro padėjėju, irgi buvęs tautininkų partijos narys. Merkių giminė – Igvas Musteikis, dirbęs Lietuvos vidaus reikalų ministru, irgi buvęs tautininkų partijos narys.

Toliau vartėu bylą. Visą laiką mane atidžiai stebėjo tas vyras, kuris nemokėjo lietuvių kalbos, kartais rusiškai ką nors man pasakydavo. Ir pagalvojau tada: kai 1960 metais buvau atvažiavęs per atostogas iš Sibiro į Lietuvą ir užėjau į VRM, su kuo tik teko susidurti, visi kalbėjo rusiškai. O dabar 1995 metais, nepriklausomoje Lietuvoje su manim čia vėl šneka rusiškai!

Koks giminė mano tėvui buvo Juozas Merkys? Ogi mano tėvo sesers žentas. Igno Musteikio mano tėvas net nepažinojo. Tad štai net už ką tremdavo žmones NKVD organai.

Aleksandras Mikutavičius
Kaunas

DĖKOJAME

J.C. Moterų klubas nuoširdžiai dėkoja visiems, atvykusiems į praėjusio sekmadienio (10.29) 10 val. šv. Mišias atlaikytas J. centro koplyčioje už mūsų neužmirštos narės Zuzanos Žilėvičienės sielą.

Ačiū už pagendimą su velionės šeima ir artimaisiais per bendrus pusryčius. Ypač padėka Stasei Paulionienei už jos sukurto eilėraštinio Zūnės atminimui.

Esam dėkingos už gausias auksas Jaunimo centrui. Susirinkusieji suaukojo 372 dol.

Iki ašarų gaudina mintis, kad Zūnė, ir anapus saulės būdama, dar šioj žemėj gerus darbus. Gal reikėtų pradėti melstis ne už ją, bet į ją.

Valdyba

ESAME DĖKINGI

Jau antrą kartą A. L. Tautinės sąjunga Čikagoje suruošė pagerbimą lituanistinių mokyklų mokytojams. Mokytojai dirba šį sunkų, bet vertingą švietimo darbą, atiduodami dalį savo kasdieninio gyvenimo, nesitikėdami už šias pastangas gauti įvertinimo, todėl yra labai malonu pajusti šilumą, ateinančią iš A. L. Tautinės sąjungos, kuri lietuviškam jaunimui visuomet skyrė išskirtinį dėmesį.

JAV LB Švietimo tarybos vardu reiškiu padėką A. L. Tautinės sąjungos energingam pirmininkui dr. Leonui Kriaučiūnui, Stasiui Briedžiui ir jo komitetui bei visiems atsilankiusiems.

Regina Kučienė
JAV LB Švietimo tarybos
pirmininkė

A.†A. JONAS STOŠKUS

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė savo namuose 1995 m. lapkričio 22 d., 3:37 val. ryto, sulaukęs 88 metų.

Gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskrityje, Budviečių kaime. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdę liko: žmona Marija, duklė Joana, sūnus Jonas, marti Onutė; anūkai: Juozas, žmona Kelly, proanūkas Nathan; Petras, žmona Kimberly, Edvardas; svainės: Anelė Karmuzienė su šeima, gyv. Waterbury, CT ir Ona su vyru Romualdu Barysai bei jų sūnūs Edvardas ir Benjaminas su šeimomis, gyv. Kanadoje; pusbroliu Fabijonas Brazaitis su šeima, gyv. Oak Lawn, IL; taip pat daug giminių Lietuvoje. Priklausė Marquette Pk. Liet. Namų savininkų draugijai, Suvalkiečių klubui, Pensininkų organizacijai.

Velionis pašarvotas šeštadienį ir sekmadienį, lapkričio 25 ir 26 d. nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapkričio 27 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašoma auksas skirti dienraščiai „Draugas“. Nuširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę lietuviams, duklė, sūnus, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

DRAUGAS, penktadienis, 1995 m. lapkričio mėn. 24 d.

5

A.†A. STANISLAVA RIBKEVIČIENĖ Kasulaitytė

Gyveno Barrington, IL. Mirė 1995 m. lapkričio 21 d., 5:45 val. p.p., sulaukusi 97 metų.

Gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskrityje, Alvito valsčiuje, Kiršų kaime. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdę liko: tik artimi draugai.

Velionė buvo žmona a.a. Albino ir sesuo a.a. Petro.

Velionė pašarvota penktadienį, lapkričio 24 d. nuo 4 iki 7 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 25 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę draugai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

PADĖKA A.†A. LIUDVIKAS KRONAS

Iškelia Amžinybėn 1995 m. lapkričio mėn. 13 d. ir buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Nuoširdžiai padėką reiškiamas kun. Antanui Saulaičiui, SJ, už sukalbėtas mišias koplyčioje ir kun. Algirdui Paliokui, SJ, už gedulingas mišias ir palydėjimą į Amžino Poilsio vietą.

Dėkojame sol. Jonui Vazneliui už jausmingas giesmes bažnyčioje ir muz. Ričardui Sokui už puikų giesmės akompanavimą vargonais.

Širdingas ačiū Sauliui Kauneliui už maldų skaitymą koplyčioje ir Sylvių Jasinavičiūtei už maldų skaitymą bažnyčioje.

Nuoširdi padėka sūnėnams, karsto nešėjams: Vytautui ir Pauliui Jasinavičiams, Sauliui, Algiiui ir Vytui Kauneliams ir Romui Kronui, Jr.

Nuoširdi padėka visiems už gražias gėles, užprašytas Mišias, gausias auksas, pareiktą užuojautą žodžiu ir raštu, dalyvavimą šermyse ir laidotuvėse.

Dėkojam radijo programai „Margutis“ ir dienraščiui „Draugas“ už paskelbtus mirties pranešimus.

Ačiū laidotuvių direktoriams, Donald A. Petkus and Donald M. Petkus už rūpestingą ir nuoširdų patarnavimą.

Dėkingi visiems: žmona Ona, sūnus Algimantas su šeima ir visi giminės.

Mielam draugui MYKOLUI netekus mylimos Žmonos

A.†A. ELENUTĖS JASIUKAITYTĖS NAUJOKAITIENĖS,

reiškiame gilią užuojautą ir liūdime kartu su visa jo šeima – sūnumi dr. SAULIUM ir šeima, dukra MARIJA PERGREN su šeima, netekusiais brangios Motinos ir vaikaičių Senelės.

Jadvyga ir Adolfas Damušiai

Mylimai Motinai

A.†A. MARIJAI RIPSKIENEI

mirus, reikiame nuoširdžią užuojautą jos sūnui KAZIUI, marčiai ALBINAI ir visiems artimiesiems.

Futbolo klubas „Lituanica“

We Ship UPS 312-434-9766

Užsiamam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen
Valgis Catering

Skaniausi lietuviški gaminiai

Geriausias spaudos rinkinys Čikagoje!
2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

LIETUVOS AIDAI

veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Penktadieniais 7:00 v.v. – 8:00 v.v.
1450 AM banga.

Adresas: 2624 W. 69 St.
Chicago, IL 60629

Tel. 219-696-2228/Tel. - Fax 219-696-7760

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET

(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE

(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW

8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERRA ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dar liko kelios dienos iki šio mėnesio pabaigos, todėl primename, kad TRANSPAK siuntinių siuntimo bendrovės savininkas Romas Pukštys yra paaugęs Draugo fondui 5 maisto siuntinėlį ir Lietuvai, kad juos galėtų laimėti asmenys, lapkričio mėnesį atsiuntę Draugo fondui bent 50 dol. inasą. Tai būtų gera dovana ir Draugo fondui, ir artimiesiems Lietuvoje, tad kviečiame paskubėti.

Lietuvos vyčių 36 kuopa, veikianti Brighton Parke, visus kviečia į tradicinį pokylį – vakarienę ir šokių priėmimą šviesos, šeštadienį, gruodžio 2 d., Nekalto M. Mergelės Prasiidėjimo parapijos salėje, 4420 S. Fairfield. Svečiai renkasi 6:30, o vakarienė prasidės 7 val. vak. Bus traukiami laimėjimo bilietai, visas pelnas skiriamas Nekalto Prasiidėjimo bažnyčios „stogo fondui“ ir vargstantiems vaikams Lietuvoje. Šokiams gros Ričardo Soko orkestras. Visiems svečiams Lietuvos vyčiai žada smagią, šventišką nuotaiką. Kadangi vietų skaičius ribotas, prašoma pasidaryti rezervacijas pas Evelyn Oželienę, tel. (312) 254-7553 kaip galima greičiau. Šiuo telefonu teikiamos ir platesnės informacijos. Į pokylį kviečiami ne tik visi vyčiai, bet ir lietuvių visuomenė.

Jau visai baigiasi „Draugo“ naujų prenumeratų vėjus – papiginta kaina – tik už 55 dolerius metams. Jeigu kas nepastebėjo ankstesnių skelbimų, primename, kad vienas šimtas visškai naujų „Draugo“ skaitytojų (tik JAV) gali užsiprenumeruoti dienraštį „Draugą“ vieniems metams tik už 55 dol. Šis papiginimas įmanomas su JAV LB Kultūros tarybos parama, skiriant po 20 dol. kiekvienai naujai prenumeratai (mecenatas, kaip paprastai – Lietuvos fondas) ir „Draugo“ administracijai, padariusi taip pat 20 dol. nuolaidą, norint palengvinti naujiems skaitytojams, ypač neseniai iš Lietuvos atvykusiems mūsų tautiečiams, įsijungti į „Draugo“ skaitytojų šeimą. Tačiau, kaip minėjome, iki šimo jau nedaug beliko, raginame paskubėti, nes po to vėl prenumerata bus 95 dol. metams.

x Operos Naujų Metų sutikimo pokylis bus specialiai išpuoštoje Jaunimo centro salėje skambant Traviatos operos garsams ir su dviejų patiekalų karšta vakariene bei šaltais užkandžiais, kai sutiksime naujuosius metus. Šokiams gros Ričardo Soko orkestras. Visas informacijas teikia to pokylio vadovas **Vaclovas Momkus**: 312-925-6193. Asmeniui \$50. Jau dabar prašome užsisakyti vietas. Visas pelnas skiriamas Banačio „Jūratė ir Kastytis“ operos pastatymo išlaidoms sumažinti. (sk)

x Pasinaudokite proga! N. Riverside, 8 kambarių rezidencija. Pensininkai nori skubiai parduoti; 4 miegamieji; 3 tualetai. Poilsio kambarys su natūraliu židiniu. Vieno bloko gatvė tarp dviejų golfo laukų. \$229,000 arba geriausias pasiūlymas. **ALEX REALTY** 708-656-2233. (sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamo ir taisomo visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.

Dr. Aras ir Lina (Saulytė) Žliobai, gyv. Naperville, IL, džiaugiasi š.m. lapkričio 11 d. susilaukę pirmgimės dukrėlės **Arianos Ritos**. Taip pat džiaugiasi, tapę seneliais, Aušra ir Algis Sauliai bei Laima ir Petras Žliobai.

ALTO Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos posėdis vyks š.m. gruodžio 1 d., penktadienį, 6 val. vak., ALTO centro valdybos istaigoje, 6500 S. Pulaski Rd. Visi valdybos bei tarybos nariai kviečiami posėdyje dalyvauti. Jau pats laikas aptarti Vasario 16-sios minėjimą, kuris rengiamas 1996 m. vasario 11 d.

Vienos dienos išvyką autobusų į United Center pamatyti cirko akrobatų, atliekančių programą, stebėti gyvulėlių ir žvėrių gudrumą bei apskrūmą, ruošia Vyresniųjų lietuvių centras ir kviečia vykti kartu – lapkričio 28 d., antradienį. Daugiau informacijos suteiks, skambinant tel. 312-476-2655.

Eugenijaus ir Irenos Vilku, gyv. Valencia, CA, 50 metų vedybų sukaityvių šventės dalyviai, vietoje dovanų sukaityvininkams, sudėję paaugėjo 1,000 dol. Lietuvos Dukterų Los Angeles skyriui ir 1,310 dol. Vydūno jaunimo fondui, o Valerija Baltušienė savo 50 dol. auką paskyrė „Draugui“. Sveikinimai ir geriausi linkėjimai sukaityvininkams ir pagarba jų šeimos nariams ir svečiams, parėmusiems lietuviškiems visuomeniniams reikalams.

Už a.a. agronomą v.s. fil. Balį Barkų, mirusį Australijoje š.m. lapkričio 4 d., šv. Mišios bus aukojamos gruodžio 3 d., sekmadienį, 10:30 val. r., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke. Kviečiami velionio draugai ir pažįstami šv. Mišiose dalyvauti.

x **TRANSPAK praneša**: Špalio 2 dieną Lietuvoje minima Policijos diena. Vilniuje vyko daug renginių, skirtų šiai dienai paminėti. Šiais metais tarnybos metu jau žuvo 4 policininkai. Siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. **TRANSPAK**, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772. (sk)

JAV LJS suvažiavimas: Ambassador West Hotel, 1300 North State Parkway, tel. (312) 787-3700. Penkt., lapkričio 24 d., pradžia 12 v. p.p., šeštad., lapkričio 25 d. pradžia 9 v.r. (sk)

x **Sutikite Naujus Metus Pasaulio lietuvių centre**. Gražioji aplinka, draugų tarpe, smagiai praleisite vakarą. Užkandžiai, vakariene, šokiai ir šampanas, ko daugiau reikia? Asmeniui \$65. Skambinkite dabar **Kristinai Razmieni**, (708) 301-4260. (sk)

x **Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime** jums nuosirdžiai patars ir patarė, duodami komiso nuolaidą, **Albinas Kurkulis**, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis**, tel. 312-360-5531 ir **Paulius Kurkulis**, 312-360-5627, dirba su **Oppenheimer & Co., Inc.** Chicagoje. Iš kitur skambinkite veitui: tel. 1-800-621-2103. (sk)

x **NAMAMS PIRKTI PA-SKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747. (sk)

Praėjusį antradienį, lapkričio 21 d., 8 val. ryte, Šv. Kryžiaus ligoninėje Čikagoje po sunkios ligos mirė **Vladas Juknevičius**. Jis buvo trumpai pašarvotas Lekavičiaus ir sūnų laidotuvių koplyčioje, 9236 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL, bet palaidotas privačiai, dalyvaujant tik šeimos bei artimųjų giminių nariams. Šv. Mišios už a.a. Vl. Juknevičiaus sielą buvo aukotos St. Adrian bažnyčioje, 7001 S. Washtenaw Ave., Chicago.

LDDP stengiasi išnaikinti visus Lietuvos kančių įrodymus, kad bolševikų vykdytas tautos genocidas išnyktų, kaip nebūjęs. Šiuo tikslu lapkričio 26 d., sekmadienį, 12 val., Jaunimo centro kavinėje šaukiamas lietuvių visuomenės protesto susirinkimas. Istorikas **Jonas Dainauskas** kalbės tema „Kai kam Genocido centras nepakenčiamas“, inž. **Povilas Vaičekas**, buvęs sovietų gulago kalinys, perskaitys Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių atsišaukimą dėl Lietuvos Genocido tyrimo centro naikinimo Vilniuje, inž. **Pilypas Narutis**, buvęs Stutthofo koncentracijos stovyklos kalinys, 1941 m. tautos sukilimo koordinatorių, pasakys savo mintis apie Lietuvos vyriausybės projektus su naikinti lietuvių kančių įrodymus Genocido centre Vilniuje. Protesto susirinkimui vadovaus dr. **Jonas Račkauskas**. Teneliuka nei vieno Čikagos bei apylinkių lietuvių, kuriam ši tema opi, nedalyvaujančio susirinkime.

DALYVAUKIME JAUNIMO SAJUNGOJE

Visas išeivijos jaunimas tarp 18-35 metų amžiaus, save laikantis lietuvių kilmės priklausio lietuvių jaunimo sąjungai (LJS). Sąjungai priklauso asmenys, ne organizacijos, nors dauguma LJS narių dalyvauja ir kitose lietuviškose organizacijose (skautai, ateitininkai, vyčiai, sportininkai ir t.t.). LJS buria šį jaunimą į vieną branduolį, kur visi gali kartu bendrauti, dirbti Lietuvos labui ir ugdyti lietuvių kultūrą bei kalbą savo gyvenamame krašte.

Čikagos jaunimas turės gerą progą susipažinti su JAV LJS per ruošiamą suvažiavimą lapkričio 24-25 d. Ambassador West Hotel (vidurmiestyje).

Į LJS nereikia įsirašyti, tik DALYVAUTI.

Nida Bichnevičiūtė
• Jeigu „Draugas“ į namus, tai gali būti ramus.

Dalia Gedvilienė su dukrele Agnute ir sūnum Karoliu. Dalia su Agnute atliko programą Jaunimo centro metinėje vakarienoje gruodžio 3 d.

SNIEGO PŪGA ATNEŠA „LIETUVOS LIŪTĄ“

Atvyksta „Lietuvos liūtas“, džiaugsmingai pranešiau pasiūlymus treniruotei. „Jis didelis, stiprus žaidėjas“, – apie Arvydą Saboną atsiliepė „Chicago Bulls“ krepšinio komandos treneris Phil Jackson. „Mes jo laukiame“, – šypsojosi Michael Jordan. „Jo asmeniškai nepažįstu, gal daugiau teko pasikalbėti su Marčiulioniu“, – sakė kroatas Toni Kukoc.

Ne pirmą kartą susitinka Michael Jordan, Toni Kukoc ir Arvydas Sabonis, kurių komandos kovėsi Europos sporto aikštėse, bet pirmą kartą savo jėgas vieni prieš kitus išbando Čikagoje. Lūkesčiai didžiausi! Didelis „subruzgimas“ tarp krepšinių besidominčių Čikagos lietuvių, nes Sabonis ir Marčiulionis yra mūsų krepšinio žvaigždės.

Ketvirtadienį Arvydo Sabonio NBA „Portland Trailblazers“ žaidė prieš „Detroit Pistons“. Sabonis surinko 16 taškų. Penktadienį, prieš „Minnesota Timberwolves“, Sabonis pelnė 18 taškų. Šeštadienį, lapkričio 12 d., lauktos rungtynės prieš „Chicago Bulls“ United Center Stadione.

Phil Jackson, kuris studentavimo laikais bendravo su lietuviu, dar nebuvo matęs paskutiniųjų „Trailblazers“ rungtynių, bet žadėjo penktadienį stebėti vaizdajuostę, pamatyti didįjį lietuvi (7 pėdų 3 colių, 292 sv.), gimusį 1964 metais.

Su Arvydu Renečiu gavome leidimą pasikalbėti su Saboniu šeštadienio ryte po „Trailblazers“ treniruotės United Center. Bet varge varge! Naktis į Čikagą atnešė pirmąjį rimtą sniegą – buvo atšaukti posėdžiai, lituanistinių mokyklų pamokos, bet mes buvome pasiryžę šios retos progos nepraleisti. Vargais negalais atsižadome stadione, kur sargas pranešė, kad komanda atšaukė treniruotę. Pasielidom Sabonio ieškoti keliuose didžiuliuose Čikagos viešbučiuose, bet, nieko nepesė, nusivylę grįžome į namus, kur įjungus atsakova su žinojome, jog gauname leidimą vakare atvykti į rungtynes ir paskiau pasikalbėti su Saboniu.

Stadione susitikome Alfred Senn, kuris buvo NBA pasamdytas kovo mėnesiui parašyti straipsnį apie Saboną. Pasisekė jam – ji pasodino šalia aikštės, o mums davė vietas netoli dangaus skliautų, kur su televizoriaus pagalba atidžiai sekėme rungtynes. Kiekvieną minutę įtemptai laukėme, kad Sabonis

„įdėtų“ į žaidimą, bet, deja, to nesulaukėm. Mūsų „Lietuvos liūtas“ liko sėdėti ant suolo. Mat, bėmėnt kamuoį prieš rungtynes, emė smarkiai skaudėti dešinę koją. Laimė, kad Renečis tą prieš rungtynių pasimėtomą visą nufilmavo. O gal treneris P.J. Carllsimo taip pat Sabonio jėgas ateinančioms rungtynėms?

Susitikome su Saboniu po rungtynių. Nežinojo, kada vėl galės žaisti. Koją skauda. Mirko leduoto vandens kibire. Su „Portland Trailblazers“ yra pasirašęs penkerių metų sutartį. Amerikoje reikia prie visko naujai priprasti, įskaitant maistą. NBA taisyklės skiriasi nuo europietiškos. Seniau žaidė automatiškai, dabar reikia galvoti. O žiūrovai? „Jei manot, kad čia žiūrovai karšti, tai nematėt žiūrovų Ispanijoje – išėini kraujuotas!“ Su Marčiulioniu jau čia susitikęs, abu buvo „Lietuvių dienose“ Los Angeles. Žmona Ingrida su sūneliais 4½ m. Žygimantu ir 3½ m. Tautvydu, atvyksta į Portlandą už poros dienų. Gyvenant Europoje, atostogaudavo Lietuvoje. Tikisi tą tradiciją toliau tęsti. Olimpines krepšinio komandas sudėtis dar nežina, gal sudėtis bus panaši į Europos čempionato rinktinės. Treneris gal bus Garastas.

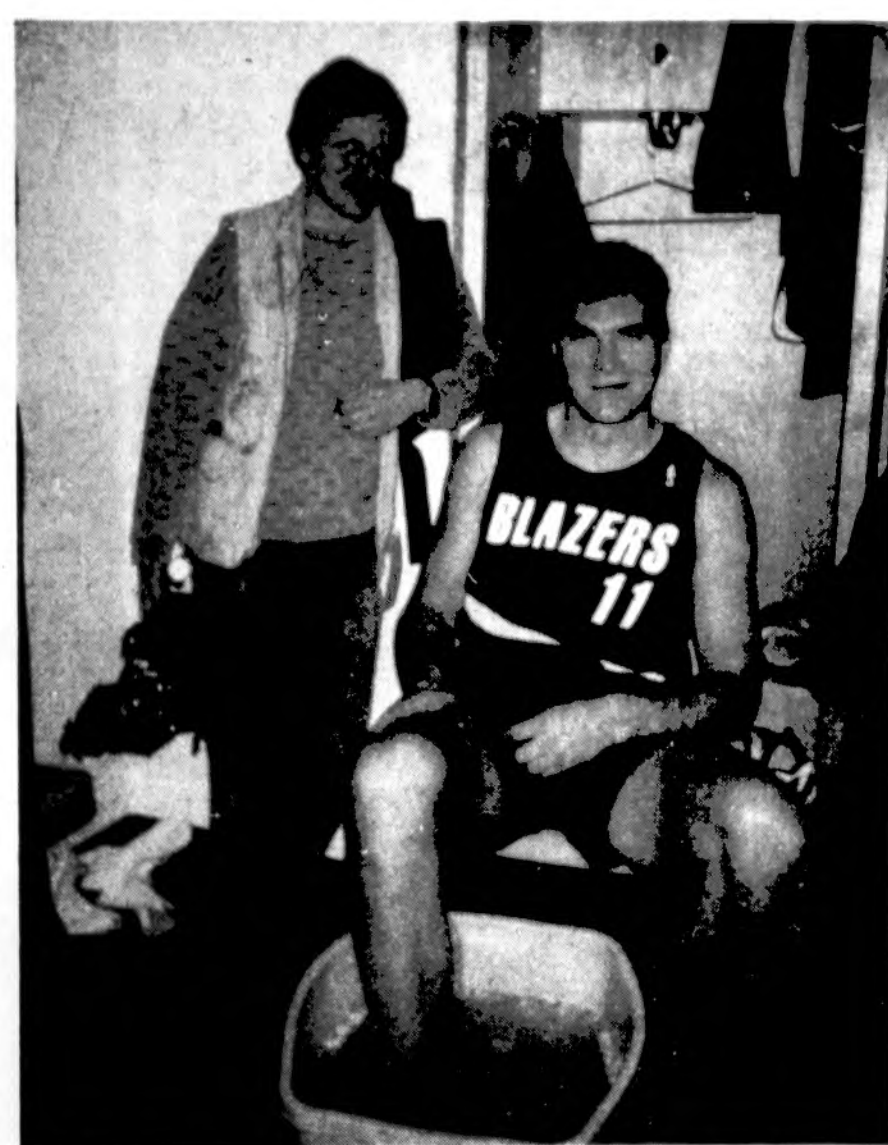
Sabonis, kuris Europoje per vienas rungtynes gali surinkti per 40 taškų, yra Lietuvos, buvusios Sovietų Sąjungos, Ispanijos ir apskritai Europos žvaigždė. Įdomi jo padėtis Amerikoje – Europos žvaigždės, konkurentai (Marčiulionis, Sabonis, Kukoc) susilygina Amerikoje. Kokia savijauta, atsiradus atsarginių eilėse, komandoje, kur vyrauja juodoji rasė su skirtinga praeities istorija, kur „sirgaliai“ ir žurnalistai į naują ateivį mažai kreipia dėmesio ir savo „marke“ reikia vėl iš naujo užsidirbti, įrodyti? Programoje Sabonis pažymėtas raide „R“ – „rookie“ (naujokas), nes NBA karjeroje jis naujas, o tik krepšinio entuziastas žino ne vien apie jo puikų žaidimą už savo komandą, bet apie laimėtus medalius olimpiadoje ir Europos čempionatuose.

Prieš Detroitą Sabonis žaidė 26 minutes ir 21 minutę prieš Minnesotą, kur, kaip „International Scout“, dirba Sabonis gerai pažįstas buvęs Sovietų Sąjungos treneris Boris Karebin. Čikagoje Sabonis nežaidė. Gal todėl „Trailblazers“ pralaimėjo rungtynes (108-102), kur Michael Jordan įmetė 35 taškus, o prieš Saboną planuotas statyti australas Luc Longley gavo 17 taškų. Sabonis taip pat praleido antradienio rungtynes prieš „New Yorks Knicks“, bet tikisi žaisti ketvirtadienį prieš Šarūno Marčiulionio „Sacramento Kings“.

Gal pažaidęs Prancūzijoje, buvęs „Seton Hall“ universiteto žvaigždė Artūras Karnišovas ir „Mc Neese“ universitete Louisiana studijuojantis Alvydas Pazdradis, kuris gavo 1994-1995 metų „Most Valuable Player“ trofėją, bus netrukus taip pat priimti į NBA. Tada Amerikoje žaistų keturi Lietuvos krepšininkai, laimėję bronzos medalių 1992 metų olimpiadoje. Lai laimė juos lydi į 1996 metų olimpiadą Atlantoje, o linkime, kad, savo gyvenimo laime besidžiaugdami, mūsų „žvaigždės“ prisimintų ir bedalius vaikus Lietuvioje.

Indrė Tījūnėlienė

Tauragės Lietuvių klubo narių metinis susirinkimas bus gruodžio 3 d., 1 val. popiet, Šaulių namuose, Čikagoje. Prasišės punktualiai. Visi nariai prašomi susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo bus šventinės vaišės.

Po krepšinio rungtynių Čikagoje susitinka Amerikos lietuvių televizijos laidų steigėjas Arvydas Renečis ir Lietuvos krepšinio žvaigždė Arvydas Sabonis. Nuotr. Indrė Tījūnėlienė

ĮVYKIAI JAUNIMO CENTRE

Jaunimo centras – lietuviųbės išlaikymo tvirtovė – tęsia jam paskirtą misiją, būti ramsčiu lietuviams. Šiuo metu Jaunimo centro vadovybė, tarybos pirmininkas Vaclovas Momkus, centro administratorius Zigmas Mikuzis su savo valdyba ir padėjėjais ruošiasi 38-tai Jaunimo Centro paramai tradicinei vakarienei. Norint surinkti lėšų, Jonui Paroniui vadovaujant, buvo išsiųsta apie 10,000 laiškų su laimėjimo bilietais, prašant paremti šią pastatų išlaikymą. Dovanų paskirstymas laimingiesiems bus gruodžio 3 d., vakarienos metu. Prieš vakarienę bus šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje – 3 val. p.p., o 4 val. sėsime prie vaišių stalų. Programa rūpinasi Marytė Utz ir yra numaciusi Dalią Gedvilienę su jos dukrele Agnute. Programa yra pavadinta „Dainuojanti poezija“. Tikime, kad lietuvių visuomenė ir organizacijos parems Jaunimo centro darbą, savo apsilankymu padės ir toliau skleisti lietuviųbės išlaikymo siekius. Paskirkite šią dieną tik Jaunimo centrui, nes tokia šventė ruošiamą tik kartą į metus.

Jaunimo centre visada kas nors vyksta. Turėjome dr. Mildos Budrienės globojamą foto mėgėjų parodą Čiurlionio galerijos patalpose. Parodoje buvo išstatyta daug meniškų nuotraukų, kurios buvo lankytojų premijuojamos. Ateitininkai buvo surengę tradicinį ateities savaitgalį. Penktadienio vakaronėje, kavinės patalpose, poetas Kazys Bradūnas skaitė savo eilėraščius, nukėlusius mus į Lietuvos sostinę Vilnių ir kitas mums brangias vietas. Šeštadienio paskaitų cikle dalyvavo, iš Lietuvos atvykusi, Aldona Žemaitytė, „Die-novidžio“ laikraščio vyriausiasis redaktorė, iškėlus katalikiškų laikraščių vargus.

Vėlesnėse paskaitose buvo simpoziumas, dalyvaujant kun. V. Bagdanavičiui, adv. Reginei Narušienei ir Juozui Kojeliui, moderuojant Jonui Pabedinskui.

Sekmadienio popietėje, JC didžiojoje salėje JAV LB Kultūros taryba, vadovaujant Alei Kėželienei, suruošė keturiolikta premijų šventę. Čia buvo įteiktos premijos už žurnalistiką, kurią gavo energinga „Draugo“ vyriausia redaktorė, Danutė Bindokienė. Dailės premija buvo paskirta Ramojui Mozolaiuskui, o muzikos premijas gavo lietuvių opera Čikagoje, Rita Klirienė iš Clevelando ir jaunas „Dainavos“ choro dirigentas Darius Polikaitis. Taip

pat buvo pagerbti ir keli operų solistai.

Liūdna, kad į kultūrinius renginius mažai atsilanko lietuviškos visuomenės, nors Čikagoje ir jos apylinkėse turime dar daug lietuvių. Negerovė yra ir ta, kad tuo pačiu laiku vyksta ir kitose vietose renginiai. Argi nebūtų galima susitarti?

Paminėtini ir skanių blynų pusryčiai, kuriuos ruošė Jaunimo centro moterų pagalbinis vienetas, vadovaujamas A. Pocienės. Ši organizacija labai daug padeda centro išlaikimui.

Prasidėjus vakaronių sezonui, buvo parodyta vaizdajuostė iš Lietuvoje praėjusios Sporto šventės. Vaizdajuostę parūpino Ed. Šulaitis, o vakaronę pravedė ir pasirūpino užkandžiais darbščiosios JC talkininkės.

Be šių įvykių Jaunimo centre, šeštadieniai yra užimti lituanistinės mokyklos ir Pedagoginio instituto lankytojais. Taip pat kiekvieną sekmadienį galima aplankyti Lietuvos karių veteranų muziejų. Jis yra atidarytas nuo 11:30 v.r. iki 2 v. p.p.

Jaunimo centras yra pilnas gyvastingumo ir laukia naujų meninių-kultūrinių suėjimų, kad galėtume parodyti lietuviškai visuomeni, jog mums rūpi lietuviųbės išlaikymas, nors Lietuva yra laisva. Reikia taip pat, kad ir naujai atvykę lietuviai įsijungtų į šį centrą. Taip pat kviečiame ir lietuvių visuomenę nepaisant, kur jie begyventų, įsijungti į ruošiamas vakarones, parodas, koncertus.

Jaunimo centras yra mūsų visų ir tik visuomenės parama, ne tik aukomis, bet ir dalyvavimu, padės išlaikyti šiuos namus dar daug metų.

Kviečiame mus lankyti ir taip pat ateiti į ruošiamą vakarienę Jaunimo centro išlaikimui.

Penktadienį, gruodžio 1 d., 7 val. vak., Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje bus atidaryta dailininkų grupės „5“ paroda, kurioje dalyvauja: Ralph Arnold, Morris, Barazani, Ghita Hardimon, Leopold Sege-din, Joan Taxay Weinger. Visi yra žinomi dailininkai, turėję personalines parodas Čikagos Meno institute ir kituose svarbiuose Amerikos muziejuose bei galerijose, visi parodos dalyviai yra Čikagos universitetų meno profesoriai. Šia paroda Balzeko muziejus siekia lietuvių supažindinti su platesniu Amerikos dailės kontekstu ir idėjomis, kurios šiandien formuoja dailės studentų pasaulėžiūrą. Visi kviečiami.